

Byabladet

Nr 1 2015 • Årgång 16

**MER
LOKALT
BLIR DET
INTE**

Sportlov i Lia

Manuslämning för sommarumret senast 17 maj

Byabladet

Åsa Hedman
a.hedman@icloud.com
0702 44 61 71

Emma Nyman
emma@upstroms.se
070 274 64 55

Prenumerationer:
Lisbeth Olsson
lisbetholsson@telia.com
0622-106 60
070 568 28 70

Redigering, Layout, annonser:
Birgit Lidström
birgit.lidstrom@yahoo.se
0727 22 11 20

Utgivning Byabladet 2015				
Nummer	Påsk	Sommar	Höst	Jul
Utgivn. dag	19 mars	4 juni	17 sept	3 dec
Manus-stopp	1 mars	17 maj	30 aug	15 nov

Omslagsbild:

Omslagsbild: Sportlov i skidbacken: Iris Åkerlund vilar i farmor Marits famn medan bonusfarfar Johnny Harrelind myser i bakgrunden.

Foto: Åsa Hedman

Övriga medarbetare i detta nummer:

Johan Andersson, Torsten Blomquist, Elisabet Humlesjö, Jan-Bertil Johansson, Björn Lundkvist, Carl-Johan Nyberg, Bertil Nordin, Daniel Nordin, Erika Olofsson, Åsa Olofsson, Jan-Petter Olsson, Göran Sandman, Örjan Schwieler, Anna Stattin, Linda Svedin, Eric Torestad, Jenny Staaf och Bernt Ove Viklund.

Gott nytt 2015

Välkommen till årets första Byblad. Som vanligt händer det mer i Näsåker än vad som får plats i bladet. Men ändå vill vi fortsätta att uppmana er läsare att skicka in bidrag. Byabladet är en tidning som vi gör tillsammans.

Vi vill också passa på att tacka Astrid Edler Eriksson som skötte prenumerationerna under 2014 och välkomna hennes efterträdare Lisbeth Olsson.

*Glad Påsk och trevlig läsning
önskar redaktionen*

Innehåll:

Klick i mobilen för fler i bilen.....	3
Själanders fortsätter satsa.....	4
Slingrande isbana.....	5
Anita lämnar Markus.....	6
Vill skapa ett Folkets Hus.....	6
Samlar underskrifter för biblioteksflytt.....	7
Kräver stopp för fortsatt utbyggnad av vindkraft.....	8
Katie lanserar penningfri handelsdag i Näsåker.....	9
Välkommen till IG-lokalen.....	10
Öppet hus på Nordic Centre.....	10
Premiär för älvräddarfilm.....	11
Grattis Bernt Ove!.....	12
Grattis Jenny Staaf!.....	12
Nobelfest i Näsåker.....	13
Bosse lämnar över stafettpippen.....	14
Björn Lundkvist tar över.....	14
Dags för nytt 24-timmarslopp i Lia?.....	15
Blött och soligt sportlov.....	16
Den bortglömda kyrkogården i Häxmo.....	18
Evenemangseffekter av Urkult.....	22
Skolgång på 1930-40-talet.....	24
Kärlekssånger, konst och kaffe.....	25
Uno Lundin – kanonkungen från Näsåker.....	26
Musikal-iskt i Näsåker.....	28
Vi firade en underbar jul och nyår i Filippinerna.....	29
Evenemangskalendern.....	30
Skidtävling i Näsåker.....	32
Erikas spalt.....	33
Lite arkeologinytt från markerna i Ådals-Liden.....	34
PRO Ådals-Liden – en pigg pensionär.....	35
Hildas berättelse.....	36
Välkommen till världen!.....	38
J-Ps Krubb Et Tugg.....	42
Korsord.....	46
Lösningen Byakrysset nr 4 2014.....	47

Klick i mobilen för fler i bilen

Nu kan såväl Näsåkersbor som Reselebor hänga på Junseles initiativ och boka samåkning via några enkla klick i mobilen.

Mobilsamåkning fungerar som ett komplement till befintlig kollektivtrafik, för alla som pendlar till och från arbetet eller saknar bil och behöver ta sig till eller från några av våra orter i kommunen.

Systemet är mycket användarvänligt och lätt att förstå sig på. Det som krävs är en dator och en telefon som kan ta emot sms. Man kan lägga in bokningar och bevakningar via hemsidan på sin dator i hemmet och sedan sköta bekräftelser via sms på sin mobil. Har man tillgång till en smartphone, är det möjligt att sköta det mesta via den och en dator är då inte lika nödvändig. Inga pengar hanteras i bilen utan stäms av via systemet och utbetalningar respektive fakturor skickas ut var tredje månad. Det kostar ingenting att ansluta sig.

"Har man tillgång till en smartphone, är det möjligt att sköta det mesta via den och en dator är då inte lika nödvändig"

Stor frihet

– Det verkar ju jättebra det här, väldigt avancerat och väl genomtänkt, säger Anna-Maria Andersson som just fått en introduktion till tjänsten.

Hon arbetar på Skatteverket i Sollefteå och pendlar varje dag och hoppas att tjänsten kommer att slå igenom.

– Jag vet ju att det är massor av folk som åker emellan, men hur det än är vill folk gärna ta sin egen bil och inte vara bundna.

– Fast fördelen med det här systemet är ju att man inte låser upp sig på något vis utan kan välja från gång till gång hur man vill göra utan att känna något krav eller någon skyldighet, säger hon.

Startat i Småland

Projektet har startats upp av ideella krafter i Junsele, med stöd av bland annat Sollefteå kommun.

Idén och systemet är utvecklat i Småland för ett antal år sedan. Därifrån har tjänsten spridit sig och blivit både uppskattad och välanvänd. Mer information, demofilmer och liknande finns på hemsidan www.mobilsamakning.se. Om man vill komma direkt till Näsåkers och Reseles sida för att skapa ett konto och komma igång med tjänsten skriver man in www.reselenasaker.mobilsamakning.se.

Ju fler ju bättre

Byalagen i Junsele, Näsåker, samt Hembygdsföreningen och byalaget i Resele har med stöd av Sollefteå kommun bestämt sig för att pre-

Anna-Maria Andersson som pendlar mellan Näsåker och Sollefteå gillar att det finns en stor frihet och flexibilitet med systemet.

numerera på tjänsten. I Junsele är samåkningen redan i full gång och ju fler som ansluter sig desto bättre är det. Då ökar antal resor att välja mellan och flexibiliteten och servicen som tjänsten ger kommer då till sin fulla rätt.

Tveka därför inte att ansluta dig och skapa ett konto. Den som har eventuella frågor kan ringa till Annika Falkensson på telefon: 070-620 57 76 eller Lars Edin på telefon: 0705-73 93 94 eller 070-510 66 75.

Byalaget

Byalaget Näsåkers Samverkan, Lissvägen 1, 880 30 Näsåker. BG 5015-6207

Ordförande:

Elisabet Sellgren, 070-261 58 63
bettansellgren@hotmail.com

Övriga ledamöter:

Anders Näsström, 070-571 45 81
anders.n@lrf.se

Helen Blästa, 0767-66 84 35
blasta@live.se

Florian Bohn, 0730-38 61 08
florian.bohn@gmx.de

Christer Borg, 684 74 31
christer.borg@alvraddarna.se

Lahja Brandt, 070-31 660 28
lahja.brandt@vattenfall.com

Åsa Hedman, 070-244 61 71
a.hedman@icloud.com

Själanders fortsätter satsa

Äntligen! Inom kort är Själanders femmiljonersinvestering i Näsåker på en ny tvätt- och monteringshall för tunga lastbilar klar att tas i bruk. I månadsskiftet april/maj planeras invigningen.

Och ännu större investeringar är på gång; åkeriet har precis beställt bilar och maskiner för de närmaste 1,5 åren till en kostnad av nitton miljoner kronor.

Ja, mycket är nytt och fräscht. Den 270 kvadratmeter stora tvätt- och monteringsanläggningen uppfyller alla befintliga krav på såväl arbetsmiljö som hantering av smuts och spillprodukter.

– Och den blir till stor nytta och glädje inte bara för våra egna fyrtio anställda utan även för nya kunder, säger André Själander, fjärde generationens ägare sedan åkeriet grundades 1922.

– För här kan även andra åkerier få möjligheter att förädla sina lastvagnsparker, bland annat kommer vi att erbjuda hjälp med montering av

timmerkranar och andra byggnationer. Vi kommer också att sälja hydraulkomponenter och oljor, slang och andra specialdelar, framförallt till lastbilar men även till andra bilar och arbetsfordon, säger André.

"Efterhand satsar vi vidare och söker hela tiden personal som kan stärka både verkstadssidan och kanske även andra delar inom åkeriet"

Ljusa tider

Just nu ser det ljust ut för Själanders, Näsåkers största arbetsgivare. Flera avtal, med bland andra SCA, är skrivna, vilket givetvis skapar trygghet i arbetet med att regelbundet hålla igång åkeriets 17 vitlackerade lastbilar som rullar i tvåskift.

André följer noga utvecklingen i branschen däribland reglerna om nya bruttovikter som väntas komma framöver.

– Det är viktigt att vi ligger i framkant inom de områden vi har möj-

ligheter att vara duktiga på, säger han till Byabladet.

Nya 74-tonnare

Hösten 2013 var Själanders först ut med att köpa Scanians nya biobränsle drivna "miljöbjässe", en 74-tonnare med många nya miljöfördelar.

Bilen lastar 54,5 ton virke jämfört med de 43 ton som en "vanlig" 60-tonns timmerbil klarar. Trots sin storlek drar den 25 procent mindre bränsle (RME) per ton virke och på grund av axlarnas fördelning reduceras också påfrestningen på vägarna jämfört med en konventionell timmerbil.

– Vi har nu hunnit köra 30 000 mil med den och allt fungerar jättebra. Utsläppen är 50 procent lägre än hos en vanlig timmerbil och man jämför med både den ökade lastvikten samt RME-bränslet, säger André.

Efterhand utökas nu Själanders "stall" med nya fordon. Bland dem finns ytterligare en ny 74-tonns bil som också ska medverka i ett

trafikprojekt för Skogforsk och Transportstyrelsen. Bilen kommer att trafikera vägarna runt västra.

Timmerkörning är Själanders viktigaste inkomstkälla, men även andra tunga transporter ingår i utbudet såsom grustransporter och andra entreprenader.

Finns det plats för flera i företaget?

– Efterhand satsar vi vidare och söker hela tiden personal som kan stärka både verkstadssidan och kanske även andra delar inom åkeriet, säger André fortsatt hoppfullt.

Text: Torsten Blomquist

Foto: Åsa Hedman

Vindkraften – en svår fråga

Den fortsatta utbyggnaden av vindkraft kan också gynna Själanders, liksom andra åkeriföretag i västraområdet.

André Själander är väl medveten om att vindkraftsutbyggnaden på sina håll är kontroversiell, inte minst i Näsåker med omnejd.

– Givetvis måste alla inblandade tänka på att utbyggnaden ska ske så skonsamt som möjligt för både miljön och de människor som bor i områdena. Men arbetstillfällena och fortsatt tillväxt i glesbygden måste också kunna vägas mot de negativa effekterna, säger André Själander.

– Personligen är jag kluven eftersom bygden behöver utveckling och affärer. Jag tycker om tanken på att alla ska kunna jobba och bo kvar i området, men vet även att just vindkraftsutbyggnad kan få stora negativa konsekvenser för miljön.

Torsten Blomquist

Slingrande isbana

På Fjällsjöälven i höjd med Sörmoflo har Thomas Gradin plogat en mer än två kilometer lång och slingrande bana som hugade förare kan träna halkkörning på.

– Det vettiga är att man både kan leka och träna på banan, säger Thomas som hoppas att isen håller fram till påsk.

Foto: Thomas Gradin

Anita lämnar Markus

Efter nära 30 år som biografmaskinist och allt-i-allo på Markusgården, väljer Anita Lidström att gå i pension den sista april.

– Det känns bara bättre och bättre för varje dag som går, säger hon och ler stort.

Hon har trivts bra som biografmaskinist, det har varit ett fritt arbete, fast visst var det roligare förr när fler gick på bio. Men den enda gången som det har varit helt fullt i biosalongen var då Lejonkungen visades. Idag kommer i snitt ett 30-tal personer till varje visning. Det har skett en viss ökning sedan man installerade 3D-teknik i höstas.

Nu visas det film varannan söndag med både matiné och kvällsföreställning.

Men på Markusgården som invigdes 1947 arrangeras inte bara bio utan så mycket annat som klädbytdagar, födelsedagskalas, dans och teater och mycket mera. Inte minst konserter.

Anita minns särskilt då Wanda Jackson uppträdde.

– Hon var fantastisk både som artist och människa.

Förr arrangerades det också styrdans på Markusgården. Det kom mycket folk och alla tyckte om att dansa.

– Men nu för tiden är det nog vanligare att man stannar hemma och tittar på Let's dance på tv istället för att själv

gå ut och dansa, spekulerar Anita.

Fast den största anledningen till att färre människor kommer på olika arrangemang tror hon helt enkelt beror på att det bor färre människor här nu än förr.

– Jag har i alla fall trivts mycket bra hela tiden, men jag tror inte att det är bra att vara kvar på samma jobb så länge som jag varit, man blir lite hemmablind och får svårt att se hur man skulle kunna göra saker på andra sätt, tror hon.

Anita har huvudet fullt av planer på vad hon ska göra då hon blir pensionär. Det handlar om allt från att börja odla egna grönsaker till att skaffa hund. Men innan hunden kommer in i bilden ska hon se till att åka ut och resa.

Vill skapa ett Folkets Hus

Ulf Breitholz som är nykomling i Markusgårdens styrelse har stora visioner för verksamheten och sneglar på att använda samma modell som Söråkers Folkets Hus.

– Jag vill ha ett levande hus fyllt av alla möjliga verksamheter, säger han.

Om det finns pengar vill han börja med att bygga ut köket och sätta in en ny diskmaskin.

Vid Byabladets pressläggning (den 8 mars) hade socialdemokraterna inte hunnit utse sina ledamöter i den nya styrelsen. Däremot var de andra partierna klara med sina namn för den kommande mandatperioden; Margareta Alton (MP), Ulf Breitholz (V), Gunilla FLuur (VISKB), Mari Hansson (V), Karin Jansson Borg (VISKB) och Folke Lindgren (M).

Samlar underskrifter för biblioteksflytt

Björn Holmdén har startat en namninsamling för att flytta Näsåkers bibliotek och Medborgarkontor från Vattenfallshuset till före detta Postens lokaler på Kläppvägen.

Varför då?

– Både biblioteket och medborgarkontoret är naturliga mötesplatser

som bör ligga mitt i byn och inte utanför själva centrum som idag.

Men det är väl inte många hundra meter extra från centrum i lilla Näsåker till Nipvägen 7 ute på Prästnipan?

– Det är tillräckligt långt bort för att det inte blir av att folk tar sig dit. Jag är övertygad om att det skulle bli mångdubbelt fler besökare om verksamheterna låg mer centralt placerade. Inte minst skulle Näsåkers många barn få bättre tillgång till att söka böcker och hitta en lugn plats för studier.

– Idag måste de ta sig över en hårt trafikerad väg för att nå biblioteket, säger Björn Holmdén.

Han ser idel fördelar med de före detta postlokalerna.

– På Kläppvägen finns det gott om utrymme för att skapa en barn-

avdelning, studieavdelning och till och med bedriva undervisning i form av SFI eller studiecirklar. Biblioteket skulle kunna ta emot barnteater, arrangera poesikvällar, ta emot författare och mycket mer, säger han.

Vad har du fått för respons på namninsamlingen hittills?

– De flesta verkar hålla med mig. För närvarande finns namninsamlingen enbart på internet. Men Holmdéns plan är att inom kort även trycka upp fysiska listor för folk att skriva under.

– När tillräckligt många skrivit på kommer jag att lämna in dem till Mikael Sjölund som är ordförande i Sollefteå kommunfullmäktige.

Text och foto: Åsa Hedman

Kräver stopp för fortsatt utbyggnad av vindkraft

Den 14 februari samlades upp emot 600 personer i Ramsele till en demonstration mot fortsatt utbyggd vindkraft. Nu på lördag den 21 mars fortsätter protesterna i Sollefteå.

– Vi hoppas att det kommer minst dubbelt så många då, säger Anita Berglund som är en av förgrundsfigurerna i kampen mot vindkraftsutbyggnaden Sollefteå kommun.

Hon upplever att en tydlig motståndsrörelse håller på att växa fram i Ångermanland och på andra håll i Norrland.

– Vindkraftdemonstrationen i Ramsele signalerade att nu har vi fått nog. Vår livsmiljö är hotad. Vi kan inte fortsätta se vår unika vildmark och natur förstöras av gigantiska vindkraftsindustrier, säger hon.

Protesterna är både en markering och en vädjan till kommun- och riksdagspolitiker att lyssna till den berörda lokalbefolkningen.

Känslig fråga

Vindkraftsutbyggnaden är en känslig fråga som inte bara skapar konflikter mellan landsbygd och centralmakt utan även delar in byar i olika läger. Samtidigt är frågan komplex och inte alltid så enkel att säga ett tydligt ja eller nej till.

Men klart är att motståndet växer. Inte minst i Sollefteå kommun och då särskilt i de västra delarna där planerna på utbyggnad är som störst. Oron för negativa effekter ökar.

På gräsrotsnivå kan man märka att många som tidigare varit positiva har blivit mer skeptiska när de inser omfattningen av den planerade utbyggnaden.

Bland motståndarna finns hela skalan från de som är emot all form av vindkraft oavsett var den byggs eller vem som äger den till de som tycker att vindkraft är bra om den byggs på ”rätt plats” och på ”rätt sätt”.

– Men gemensamt för oss motstån-

dare är att vi kräver ett moratorium tills man vet mer om konsekvenserna av storskalig vindkraft, säger Anita Berglund.

Bristfälligt beslutsunderlag

Vindkraftsmotståndarna riktar också kritik mot den beslutsprocess som ligger bakom ett tillståndsgivande. Beslutande organ på lokal, regional och riksnivå bollar ansvarsfrågan fram och tillbaka mellan varandra på ett sätt som innebär att ingen i slutändan bär totalansvaret.

Kritikerna hävdar även att det finns uppenbara brister i det faktaunderlag som tjänstemän och politiker beslutar utifrån, framför allt vad gäller konsekvenserna för de närboendes livsmiljö.

I samband med demonstrationen i Ramsele var till exempel akustikern Gunnar Lundmark inbjuden för att förklara skillnaderna mellan hur buller fortplantas beroende av vilken typ av landskap det färdas i.

Han hävdar att projektörerna måste tillämpa betydligt bättre anpassade mätmetoder än de generella modeller man använder sig av idag. Både luftfuktighet och topografi har stor betydelse för hur högt ljud låter eller hur långt det färdas.

Vid mötet i Ramsele framfördes också upprörda vittnesmål om bullerstörningar från de som redan nu bor nära vindkraftsparker.

– Men det är inte bara tystnaden som är hotad, utan så oerhört mycket mera, säger Anita Berglund.

Hon nämner riskerna för iskast från rotorbladen under vintern som gör att människor inte kan röra sig lika fritt som tidigare. Och att när möjligheterna till natur- och fritidsliv beskärs, då hotas inte bara de bofastas livsrum utan även turismen.

"Men gemensamt för oss motståndare är att vi kräver ett moratorium tills man vet mer om konsekvenserna av storskalig vindkraft"

De intensivt blinkande ljusen på vindkraftstornen är en annan stör-

ningsfaktor som innebär att den som bor i närheten av en stor vindkraftspark t. ex. inte längre kommer att ha tillgång till en stilla stjärnhimmel.

Text och foto: Åsa Hedman

Den som vill läsa mer om vindkraftsmotståndet och få uppgifter om byggda, planerade och projekterade vindkraftsverk i Sollefteå kommun kan läsa mer på hemsidan: www.snurrikt.vildavastra.se

Katie lanserar penningfri handelsdag i Näsåker

En marknadsdag utan pengar men fylld av gratiserbjudanden. Det är vad konceptet "The really, really free market" handlar om.

Den 25 april är det dags för denna idé att landa i Näsåker då församlingshemmet blir en tillfällig marknadsplats för gåvoekonomi.

– Alla har vi kanske något som vi inte behöver, säger Katie Jones ifrån Betåsen som ligger bakom initiativet.

Det kan röra sig om att man vill ge bort saker som allt från en påse hembakta bullar till en cykel eller att man vill erbjuda olika tjänster som att ge massage, undervisa i yoga, reparera en cykel, ge en sånglektion eller till exempel hålla ett föredrag eller vad som helst.

– Man tar varken betalt eller begär något i utbyte, förklarar Katie som mycket väl kan tänka sig att TRRFM kan bli ett återkommande inslag i Näsåker.

Välkommen till IG-lokalen

IG-lokalen i Centrumhuset håller öppet ett par gånger i veckan och är populär hos Näsåkers asylsökande.

Elisabet Humlesjö som är engagerad i Näsåkers Integrationsgrupp hör till en av dem som bemannar lokalen flitigast.

– Vi är väldigt tacksamma för alla kläder och saker som näsåkersbor har skänkt till de asylsökande säger hon.

Hon vill också passa på att uppmana folk att slinka en på pratstund och kanske en kopp te eller kaffe för att ta chansen att komma i samtal med de nyanlända. Och kanske berätta om idéer eller funderingar man har.

Lokalen är öppen tisdagar kl 17.00–19.00 och fredagar 16.00–18.00.

Öppet hus på Nordic Centre

Sista helgen helgen i mars håller Helen Blästa öppet hus på Nordic Centre. Det blir prova-på-lera i keramikverkstaden.

Byabladet gjorde ett nedslag sista helgen i februari och mötte två hänförliga nybörjare.

Ingrid Håsten från Resele är total nybörjare då det gäller både lera och drejning.

– Men femte gången gillt fick jag äntligen till en skål, säger hon.

Den blev lite oval och så, men riktigt tjustig med en dekorativ kant omkring.

– Det är inte hela världen om det inte blir perfekt. Det som känns lockande för mig är att drejningen kräver total fokusering, det uppstår en slags meditativ stämning och känns som om hela världen försvinner, säger Britt-Inger Roos från Tjärnnäset.

Premiär för älvräddarfilm

Christer Borg filmas av Magnus Tingman när han intervjuar Magnus Lundberg och Niklas Johansson från Tranås Energi. "Kampen om älvarna" kommer att visas på Näsåkers bio någon gång under april.

Den 2 februari var det premiärvisning av filmen "Kampen om älvarna" på Bio Rio i Stockholm. Snart kommer den också till Näsåker.

Näsåkersbon och tillika ordföranden i organisationen Älvräddarna, Christer Borg, agerar ciceron genom filmen och berättar historien om vattenkraftsutbyggnaden och dess olika typer av miljökonsekvenser.

Via intervjuer med olika sakkunniga och ämnesexperter söker han i den halvtimmeslånga filmen belysa och betona hur en mer modern lagstiftning måste komma till stånd så att vattenkraften blir mer miljöanpassad. De första vattenkraftverken i Sverige byggdes för hundra år sedan. Porjus togs till exempel i bruk redan 1915. Sedan fortsatte utbyggnaden i rask takt tills snart sagt varenda älv i Sverige var reglerad.

– Det var först i och med striden om Vindelälven på 1960-talet som vattenkraftsutbyggnaden blev en riks-dagsfråga, säger Christer.

Dåvarande statsministern Olof Palme tog ställning och beslöt att Vindelälven skulle få fortsätta vara helt oreglerad. Det var också ur Vindelälvskampen som samorganisationen Älvräddarna bildades 1974. I filmen finns en dagsfärsk intervju med Bertil Öhman som då, för mer än 40 år sedan var frontfigur i engagemanget för att bevara älven i örört skick.

Här finns också ett inslag från Älvräddarnas mer näraliggande kamp från 2008 om att inte bygga ut Röån i Junsele.

"Vattenkraften är ett lån från framtiden. Om tre generationer måste vi lämna tillbaka detta lån"

– Det är ändå en lugn film, säger Christer Borg.

– Och även om den tar ställning och har ett tydligt ärende är alla fakta oantastbart vetenskapliga.

Peter Sjödin har skrivit manus, Magnus Tingman har filmat och

Magnus Lekberg har redigerat ihop materialet med musikinslag av Weeping Willows.

Filmerna kommer i första hand att distribueras via sociala medier (kommunikation via internet) och lanseras i dagarna på Fiskejournalens egen You Tube-kanal. Men även via Telje Energi, Tranås Energi och andra av filmens sponsorer.

– Vattenkraftsutbyggnaden har haft en enorm betydelse för utvecklingen av den svenska välfärden, Älvräddarna tar inte ställning mot vattenkraft över lag, vår poäng är att ytterligare utbyggnad måste stoppas och att den befintliga vattenkraften miljöanpassas, säger Christer Borg.

– Vattenkraften är ett lån från framtiden. Om tre generationer måste vi lämna tillbaka detta lån. Därför måste vi redan nu börja titta på alternativ som andra energiformer eller sätt att lagra energi, säger han.

*Text: Åsa Hedman
Foto: Tranås Energi*

Grattis Bernt Ove!

Arkeologen Bernt Ove Viklund som medverkar återkommande i Byabladet har belönats av Kungliga skogs- och lantbruksakademien för sina föredömliga insatser inom skogsvården.

I mitten av januari fick han ta emot blommor, diplom och en check på 5 000 kronor vid en ceremoni i Sundsvall.

– Det känns helt fantastiskt, först vågade jag inte tro att det var sant, berättar Bernt Ove som känner sig hedrad av att hans mångåriga arbete i markerna uppskattas.

Bernt Ove har framför allt inventerat kulturmiljöer i Ångermanland, Jämtland och Sapmi sedan tidigt 80-tal. Han har kartlagt stora områden och gjort många upptäckter i landskapet i form av exempelvis hållbilder, fångstgropar och samiska härdar. Hela tiden har han också

varit mån om att nå ut och berätta för folket idag om vad som finns att upptäcka och hur man kan läsa förfädernas spår i landskapet.

Inte minst under de år han bodde i Näsåker gavs ortsborna många tillfällen att följa med ut i skogen. Men Bernt Ove kommer fortfarande till Urkultfestivalen varje år och arrangerar då traditionsenligt en välbesökt exkursion ut i markerna.

Men redan den 29 april kommer han att föreläsa om sina senaste inventeringar på Nämforsens hållristningsmuseum. (Se sid. 34).

Vad ska du göra med priset?

– Diplomet ska jag rama in och sätta upp på väggen och pengarna får bli ett bidrag till en resa, säger Bernt Ove som numera är Härnösandsbo.

Text och foto: Åsa Hedman

Grattis Jenny Staaf!

Det blev Näsåkersfotografen och hästuppfödaren Jenny Staafs bidrag som utsågs till Årets bild 2014 av tidningen Ridsports läsare. Hennes vinnande bild föreställer åtta ardennerston på rad som hon fotade vid en utställning i Bollerup.

Hur kändes det att vinna?

– Jag blev mycket överraskad och väldigt glad förstås. Jag hade kämpat länge med att fånga ett ögonblick då alla stonas huvuden syntes i bild och var vända åt samma håll. Det är över huvud taget lite ovanligt med reportage som handlar om utställda ardennerhästar. Jag tror att många gillade idén att jag fokuse-

rade så länge på att få en bra bild på dessa ston som dessutom är släkt med varandra.

Vad vann du?

– Inga prispengar, men ett presentkit med litet av varje som kan vara bra att ha. Plus ett diplom och en inramning av vinnarbilden.

Vad innebär den här utmärkelsen för dig?

– Dels att jag känner mig mer säker och har fått en bättre självkänsla som fotograf och dels att det verkar vara lite lättare att sälja in jobb nu jämfört med tidigare.

Jenny köpte sin första kamera när hon var tio år och började leverera bilder på hästar till hästtidningar

ganska snart därefter. Hon har alltid haft ett brinnande hästintresse och har ridit sedan barnsben. Under många år bedrev hon också hästuppfödning av Welchponnyer. Den långa och breda erfarenheten av hästar kombinerat med fotokunskaper gör henne som klippt och skuren

att frilansa för tidningen Ridsport. Från mars till oktober reser hon över hela landet och bevakar hästsport eller skriver om människor med särskild förkärlek för hästar. Men hon plåtar även bröllop, fester och konserter eller frilansar för tidningen Nord-Sverige.

– Förhoppningen med uppmärksamheten efter priset är att fler här hemma ska förstå att jag fotar och att man kan beställa fotojobb av mig, säger Jenny.

Text: Åsa Hedman

Foto: Örjan Schwieler, Jenny Staaf

Jennys bidrag som utsågs till Årets bild 2014 av tidningen Ridsports läsare. (Något beskuren).

Nobelfest i Näsåker

– För mig kändes det som att få ett Nobelpris!

En överväldigad Annagreta Eriks-son Häggkvist från Holafors var en av pristagarna, som utsetts av Paul Lundins Minnesfond, när stipendier utdelades vid en egen liten "nobelfest" i församlingshemmet i Näsåker 10 december. Pristagare var också duon GöLe med Göran Stenmark och Lena Eriksson, som dessutom bjöd på musikalisk underhållning. Elisabet Humlesjö presenterade kvällens program och delade ut diplom, penningcheckar och blommor.

– När Nils Erik Humlesjö ringde och berättade då blev jag först alldeles tyst. Detta hade jag inte väntat mig! sa Annagreta, som gett ut tre böcker: "Skolhemsongen", "Miraklet" och "Ett nytt liv".

Stipendierna från Paul Lundins Minnesfond delas ut till personer, som på olika sätt arbetat i Pauls anda kring hembygden.

Juryns motivering för Annagreta: "För att på ett fängslande sätt berättat om hembygdens nutidshistoria från 1940-talet och framåt". Göran och Lena fick var sitt stipendium "för att i ord och ton levandegjort hembygdens historia."

Vid den trivsamma träffen var också Bertil Nordin inbjuden för att berätta om tillkomsten av den nya boken "Stormän, fattigfolk och sär-lingar" med Paul Lundins personberättelser hämtade ur "Sanningar och sägner i Ådalsliden". Sammanlagt 39 olika berättelser om personer i bygden från förr med ett dusin foton. Därtill med en inlaga med nio handkolorerade foton.

Hembygdens ordförande och drivkraft för Älvräddarna, Christer Borg, medverkade också och berättade till bilder om fiskevägar och vattenkraften i Ångermanälven.

Text: Bertil Nordin

Foto: privat

Paul Lundins änka Ulla Lundin och Elisabet Humlesjö delar ut stipendium till en överväldigad Annagreta Eriksson H.

Göran Stenmark och Lena Eriksson erhö-ll också stipendium.

Efter att ha levererat mer än 50 kluriga korsord i Byabladet, tackar Bo Lundgren för sig

Bosse lämnar över stafettpinnen

Det var en ren tillfällighet att han blev korsordsmakare.

Det var i fredagsbastun på badhuset som Per Sahlström, dåvarande redaktör för Byabladet slängde ut en fundering om att det skulle vara kul om det fanns ett lokalt korsord i bladet.

– Och jag fick helt enkelt för mig att försöka.

Ja, sedan har det rullat på med trogna leveranser mellan fyra och sex gånger om året sedan 2002.

– Men nu känner jag att åldern håller på att ta ut sin rätt, det känns bra att lämna över till någon annan, säger han.

Bosse och hans fru Birgit har bägge två arbetat som mellanstadie lärare och kom till Näsåker 1968.

Till och med 70-talet arbetade de på Näsåkers skola, sedan blev det Resele respektive Junsele fram till pensionen. Bosse valde att gå vid 60. Han trivs med att både lyssna till och utöva jazz och har spelat både saxofon, klarinett och tvärflöjt.

– Jag har också framfört en del seriös musik i kyrkan tillsammans med kantorn Anita Nilsson, berättar han.

– Men nu blir det mest att jag lyssnar på musik istället och då gärna Charlie Parker, det finns ingen som honom.

Några korsord löser han dock inte.

– Nej, det är lite märkligt, jag tror inte att jag har löst ett enda korsord i hela mitt liv, säger han.

Bosse Lundgren avtackas av Byalagets ordförande Elisabeth Sellgren.

Ett 50-tal korsord har det blivit sedan starten 2002.

Text och foto: Åsa Hedman

Björn har tagit över stafettpinnen efter Bosse. Eller ska vi säga kryssgaffeln?

– Björn Lundkvist tar över

Björn bor i Helsingborg tillsammans med Birgit Lidström och har gjort korsord sedan 1981.

Just nu jobbar han för Bulls, ett uppdrag som omfattar två sidor i veckan i Aftonbladets kryssbilaga. Tidigare har han även gjort kryss i bland annat Expressen, Dagens Nyheter, Hemmets Veckotidning och ICA Kuriren. Han finns också med i Mästarkryss och Bra Korsord.

Hallå Björn, är du lika ”dålig” på att lösa korsord som Bosse?

– Åh nej, jag löser massor av kryss. Allt som kommer i min väg.

Minst 30–40 i veckan. Magnus Giertz är min absoluta favorit.

Vilka råd kan du ge lösarna?

– Samma råd som till mig som konstruktör. Håll dig à jour med vad som händer, försök bättra på allmänbildningen genom att läsa och lyssna. När man fått ut ett ord man inte förstår – slå upp det så kan man det nästa gång.

Musikintresse?

– Gör som Bosse, lyssnar gärna på Charlie Parker, men även på Bob Dylan samt västafrikanska toner.

Dags för nytt 24-timmarslopp i Lia?

I början av 80-talet var nära nog halva Näsåkers befolkning ute och harvade i skidspåret då 24-timmarsloppet begav sig.

– Ja, det var tider det, minns Sylvia Jakobsson som var lagledare för Söderfors.

Stafettloppet pågick som sig bör ett helt dygn i sträck. De första åkarna gav sig ut i spåret vid 18-tiden på fredagskvällen och sedan matades det på med nya åkare varje halvtimme tills de sista gjorde sina rundor vid halvsex-tiden på lördagen.

– Och sedan var det fest på hotellet och alla var där, berättar Sylvia.

Ja, ”alla” som var med då för 35 år sedan, får något lyriskt i blicken när 24-timmars kommer på tal. Alla har något alldeles eget minne. Svante Hamberg, en av ÅSK:s mest trägna skidåkare hjälper till med att leta fram den numera saligen insomnade tidningen VA:s specialbilaga från 1981 där framsidan pryds av figurer från krönikespelet Sagornas Ådal. Inne i tidningen berättas bland annat om den stränga kylan och om hur festligt och folkligt det alltid är i Näsåker.

”Ja, ”alla” som var med då för 35 år sedan, får något lyriskt i blicken när 24-timmars kommer på tal”

Svante Hamberg rotar vidare i skåpen i skidstugan och hittar deltagarlistor från 1982 som vittnar om att minst elva olika lag ställde upp i stafetten. I tidningsutklippet står det 16. Lagen var antingen kopplade till byar som Söderfors, Åsmon eller Lidgatu eller till stora arbetsplatser som Själanders eller

Svante Hamberg letar fram historik om 24-timmarsloppet.

Vattenfall. ÅSK:s damgymnastik och fotbollssektion hade var sitt lag och Lions ett annat. Sollefteås kommunalråd Elisabeth Lassen åkte för lag Nybyggarna. Så fanns även Mo-laget, lag Pelle Molin och några till.

Svante Hamberg åkte för ÅSK:s fotbollssektion och hade drygt ett-åriga dottern Emma på ryggen. Vad tror han då om möjligheten att genomföra något liknande längdskidsjippo i nutid – kanske i mars 2016?

– Det ska du inte fråga mig om, det ska du fråga de unga, säger han.

– Finns det tillräckligt med folk så går det nog att ordna, men man får ta en sak i taget, säger skidtränaren Åsa Olofsson.

Ett annat skidlopp som genomfördes under hela 40 år var Maj-Brittloppet som drogs igång av Maj-Britt Henriksson vintern 1965.

Maj-Britt stickade olika plagg och tiggde ihop vinster till ett prisbord så att ingen skulle behöva bli utan.

Text och foto: Åsa Hedman

Agneta Engström:

Ja, det skulle vara kul om det blev något igen. Absolut. Om bara någon har lust att hålla i det och arrangera tror jag att många skulle ha lust att åka. Skidor kan man ju låna av varandra. Jag tävlade för ÅSK.

Blött och soligt sportlov

Lilly Åkerlund vet hur man tar ut svängarna.

Sportlovet den första veckan i mars bjöd på blandat väder och temperaturer högt över det normala. Men trots både plusgrader och en del regnskurar kunde slalombacken hållas öppen enligt schemat. På Ås-sjön och Karvsjön var isen perfekt för pimpling men nappade gjorde det sämre.

Den sista lördagen var det extra festligt i teknikbacken och en smärre folkfest med gratis åkning och slalomtävling öppen för alla.

De finurliga reglerna gjorde det möjligt för vem som helst att vinna eftersom man tävlade mot sin egen tid.

Nytt för i år var att Själanders Åkeri sponsrade med gratis hamburgare och korv till alla som ville. Ungdomsgården sålde fika och ÅSK:s liftgrupp såg till att allting flöt på som det skulle medan Lasse Abrahamsson agerade speaker.

Foto: Jenny Staaf och Åsa Hedman

Johan Åkerlund instruerade förstagångsåkaren Jovelyn Ahlin hur man gör i liften.

Ungdomsgården sålde fika och Själanders Åkeri bjöd på hamburgare.

Karvsjön bjöd på strålende sol och fin is.

Alma Persson njöt för fulla muggar.

Michael Bezhenar lekte med brädan.

Johan Åkerlund och Ove Ahlin höll ställningarna i liftkuren.

Näsåkers teknikbacke är utmärkt för nybörjare.

"Utan vår historia har vi ingen framtid"

Den bortglömda kyrkogården i Häxmo

"Den som tror på mig, han skall leva, om han än dör" (Orden är ur Johannes evangelium 11:25.) Dessa ord kan verkligen gälla för de människor som begravdes på en något udda plats inom Ådals-Lidens församling. Platsen var en slätteräng vid Torsbäcken på Ångermanälvens västra sida, två kilometer uppströms från Nämforsen.

Skall dessa för oss okända människor hedras efter sin död, eller är det tidens gång att dessa människor endast skall bli en liten notis i en bygdekrönika?

Har vårt samhälle i vår sekulariserade tidsålder slutat respektera tidigare generationers viktiga värden?

Är fornminnesplatser viktiga för vår och våra barns framtid?

Vill vi och hur kan vi i så fall hedra minnet av alla de döda som ligger begravda på denna plats?

Bakgrund

1900-talets befolkning i vårt område (våra generationer) kunde berätta om denna begravningsplats. I folkmun kallad "kolerakyrkogården". Man visste att den fanns men ingen kände till den exakta platsen.

Även nu levande i området kan vittna om hur de äldre satte skräck i den yngre generationen så sent som på 1960-talet. En kvinna som jag nyligen träffat berättade att hennes svärfar hade varnat henne till försiktighet när hon vandrade i området. Hon skulle inte trampa på de dödas kyrkogård, för då kunde det hända att hon skulle få träffa de döda som "gick igen", hon skulle få se deras andar. Tidigare trodde man att de döda som inte låg i vigd jord visade sig för människorna som osaliga andar.

Berättelserna, som i sig var skrämmande, hade gått från generation

till generation i mer än 200 år, när Riksantikvarieämbetet (RAÄ) 1968 kartlade platsen. Vid kartläggningen anger RAÄ att objektet är "En plats med tradition" och den antikvariska bedömningen är att detta är en "Övrig kulturhistorisk lämning"

1968 upprättas också ett handskrivet protokoll om dels terrängen och en detaljerad beskrivning om den exakta platsen. Här kan nämnas att man benämner platsen som en Kolerakyrkogård, men att man skriver ett frågetecken efter denna uppgift. Begravningsplatsen är 10x16 m med ett tiotal "gravkullar", Gravkullarna ligger oregelbundet inom den angivna ytan, och man noterar att de är 1,5x1 m och 0,2–0,3 meter i höjd.

På kartor från RAÄ är platsen utmärkt som ett fornminne. (Se karta).

Vid kontakt med RAÄ visar det sig att man gjort en ny granskning

På kartor från Riksantikvarieämbetet (RAÄ) är platsen utmärkt som ett fornminne. (Röd markering).

och uppföljning av objektet i en förnyad inventering den 31/7 1994. Vidare framgår det att den 1/1 2005 digitaliseras materialet.

Området är ett fornminne och Kulturmiljölagens andra kapitel beskriver vad som gäller för en fornlämning.

”Lämningar efter människors verksamhet under forna tider, som ska ha tillkommit genom äldre tiders bruk, vara varaktigt övergivna och ha tillkommit före år 1850”. Detta innebär att vid eventuella ingrepp skall det göras en särskild ansökan.

På jakt efter en bortglömd kyrkogård

Under 1960-talet hörde jag för första gången talas om denna kyrkogård. Uppgiften var att detta var en kolerakyrkogård, och att man inte fick begrava pestsmittade på församlingens kyrkogård. Till och från har jag funderat på var denna kyrkogård exakt låg.

När jag under hösten 2014 än en gång läste Paul Lundins bok från 1982 Sanningar och sägner i Ådalsliden och läste avsnittet Om farsoter och svagår fanns en berättelse som beskrev bakgrunden till den kyrkogård som tycktes vara bortglömd.

Min nyfikenhet gjorde att jag utgick från Lundins berättelse. Paul Lundin i sin tur refererade till folklivsforskaren N E Ritzén. Och efter kontakt med RAÄ visade det sig att man där refererade till Gustaf Gustafsson och hans bok Kulturhistoriska uppsatser från Ångermanland. I Gustafssons beskrivningar om epidemikyrkogårdar i Ångermanland refererar han till en tidningsartikel i Nya Norrland från den 28 september 1977.

Jag har haft möjlighet att kunna ta del av samtliga berättelser.

Först ett citat ur boken ”Ur öfre Ådalens folkliif”. Uppteckningar af N.E. Ritzén. Utgiven 1912.

Farsoter och epidemi-kyrkogårdar

Under år 1765, enligt hvad gamla kyrkboken utvisar, skall en mycket svår och smittosam sjukdom utbrutit i Moflo by. Ett s.k. tattarfölje från Hälsingland kom och fick logis i en gård i nämnda by.

De hade en sjuk med sig, som inom kort afled. Därpå insjuknade de öfriga i gården, och ingen vågade komma och sköta de sjuka af rädsla för smittan. Till sist sade en gammal jänta, som bodde i byn: "Jag skall gå dit och sköta dem det bästa jag förmår; vill Gud taga mig hädan, finner han mig lika lätt här som där", hvarpå hon gick dit och började se om de sjuka. Hela den stora familjen dog förutom två, tattarföljet medräknat. Af fruktan för smittans spridning anlades då en epidemikyrkogård på östra sidan om Torsbäcken i Forsås by, i närheten af Ångermanälven. Tecken efter grafvarna synas där ännu.

Någon handling, visande platsens storlek och när den invigdes, har ej kunnat finnas, men gamla kyrkovärden Zakarias Persson i Lidgatu påstod sig hafa sett dokumentet.

Nils Erik Ritzén (1850–1926) skräddare och folklivsforskare i Ådalsliden. Ritzén levde som torpare i Åsmon. Han engagerade sig mycket för hembygd- och folklivsforskning under sin livstid.

Paul Lundins artikel i Nya Norrland den 28/9 1977

"Febern blev deras död"

Sent en kväll i början av maj 1765 kom ett tattarfölje från Hälsingland körande in på gårdsplanen till bonden Hans Mautitzson i byn Norrmoflo ovanför Näsåker. De bad om husly över natten, ty en ung flicka i följet var febersjuk och yrade och flera andra i sällskapet kände sig också smått dåliga.

Och Hans Mauritizson var tydligen en man med gott hjärta, ty denna begäran mötte intet hinder, men det var en god gärning han bittert fick ångra.

Morgonen efter var den sjuka tattarflickan död och under de närmaste dagarna sjuknade och dogo allt flera, såväl bland tattarna som gårdens folk. Huru många som befann sig i vandrarföljet är inte bekant, men bland gårdsfolket avledo i den smittosamma

febersjukdomen den 21 åriga dottern i gården, Brita, den 20 årige sonen Hans, en piga och en ogift kvinnlig släkting, vidare den 30-åriga dottern Märta och sist hufadern själv, den 55-årige Hans Mauritizson.

En son till i gården, den äldste i raden, Erik, dog dagen före nyårsafton fyra år senare och det är ganska troligt att det var som följd av den dödliga feberepidemin. Moran i huset den 47-åriga Karin Abrahamsdotter, blev sjuk, liksom två söner, den 23-årige Abraham och den 18-årige Mauritiz, men alla dessa synes av kyrkboken att döma ha överlefft sjukdomen. Mautitz omkom dock genom olyckshändelse några år senare, så av de sju barnen var det bara den näst äldste sonen, Abraham som var kvarvarande och kunde överta hemmanet. M a o en högst otursdrabbad familj.

När de andra inom byn fick kännedom om epidemin isolerade de självfallet sjukdomshärden, men detta hade det negativa till följd att de sjuka inte kunde få någon som helst vård eller skötsel, då alla i gården efterhand fingo inta sängen. Till slut ömkade sig en gammal avdankad piga över de sjuka och gick på eget bevåg till Mauritiz gården och märkligt nog kunde hon sköta de sjuka till dess att de endera tillfrisknade eller dogo, utan att själv råka ut för någon nersmittning.

Vad kunde nu denna smittsamma och intensiva febersjukdom egentligen ha varit för sjukdom?

Det är naturligtvis svårt att säga. Dåvarande prästen i Näsåker, komminister Petrus Alstadius, karaktäriserar den i dödsboken endast som "hetsig feber". Med sin stora smittorisk och sitt hetsiga förlopp måste den dock ha varit ytterst farlig och smittosam och lyckligtvis stannade smittan enbart inom Mauritizgården, detta troligen tack vare grannarnas ytterst stora försiktighet och förstånd att helt isolera sjukdomshärden.

De döda gravsattes på en i hast anordnad s k epidemikyrkogård ute på den s k Torsbäcksmon mellan byarna Häxmo och Forsås. Platsen var mycket ensligt belägen intill Ångermanälven, och troligen vald för att hindra någon som helst smittorisk.

Ur en mikrofilm lånad från Mittuniversitetets bibliotek i Härnösand.

Fortsätn. på sid 20.

Ett tredje citat är ur Paul Lundins bok ”Sanningar och sägner i Ådalsliden”. Utgiven 1982.

Om farsoter och svagår

Längre fram talar prästerna i dödböckerna om fläckfeber, svart feber och närvfeber. Ritzén talar i sin bygdebok om en svår feber som utbrutit i Moflo våren 1765. I dödböckerna har prästen karakteriserat den som ”hetsig feber”. Det var ett tatarfölje som förde smittan med sig och de hade flera medlemmar sjuka när de denna tidiga vårdagskväll uppenbarade sig hos bonden Hans Mauritzon i Moflo och bad om husrum. Det fick de också men det var ett olycksaligt löfte ty dagen efter var en av de sjuka i vandrarföljet död och två av gårdsofolket sjuka. Den 6 maj dog den 20-årige sonen i gården Hans Hansson och några dagar efter 21-åriga system Brita. Husfadern själv avled den 20 maj och likaså dukade en piga och en dräng ut för dödsfebern. Alla i tatarföljet avled också, berättar Ritzén, och i rädsla för smittan anlades en epidemikyrkogård på den s k Torsbäcksmön på gränsen mellan Häxmo och Forsås byar, och gravplatsen kartlades av riksantikvarieämbetet 1968.

Paul Lundin (1922–2003) Hängiven hembygdsforskare. En god lyssnare och nedtecknare av muntliga berättelser.

Ett fjärde citat är ur boken Från Ångermanland–Kulturhistoriska uppsatser. Av Gustaf Gustafsson utgiven 1978.

Några farsoter och epidemikyrkogårdar i Ångermanland

...Efter tidigare farsoter utfärdade Riksrådet den 8 november 1710 en förordning med noggranna bestämmelser om åtgärder mot smittans spridning och en sträng föreskrift att de i farsoten avlidnas kroppar inte fick begravas i vanlig ordning på vederbörande kyrkogård utan måste så fort det sig göra lät gravsättas på någon avsides belägen plats och det utan alla gängse bruk och ceremonier.

Det är konstaterat att dylik gravsättning har ägt rum i Ångermanland. Första gången skedde detta 1765 i Ådals-Liden, varom nedanstående är att förtälja.

Epidemikyrkogården i Ådalsliden

Utom en muntlig tradition omkring denna avsides belägna gravplats föreligger här ett tryckt belägg i form av en berättelse på sid. 93 i den av N.E. Ritzén år 1912 i Sollefteå utgivna boken ”Ur Öfre Ådalens folkli”. Där får man veta, att år 1765 en smittosam sjukdom fördes till Moflo by av ett från Hälsingland kommet tatarfölje, som fick härbärke i en gård, där hela foljet och alla utom två i gårdens stora hushåll dukade under för farsoten. Av rädsla för smittospridning till andra gårdar följde nu vederbörande föreskrifterna i den ovan nämnda förordningen av 1710 och ordnade med en hastigt avsides gravsättning.

Det skedde nära Ångermanälvens västra strand på den s.k. Forsbäcksmön på östra sidan om Forsbäcken mellan byarna Forsås och Häxmo, 2 km nordväst om Näsåker.

Se vidare Paul Lundins även på en muntlig tradition och egen forskning grundade artikel ”Febern blev deras död” i Nya Norrland den 28/9 1977.

Händelsen är registrerad hos Riksantikvarieämbetet, och platsen är ej markerad på den ekonomiska kartan.

Gustaf Gustafsson född 13/7 1899, järnvägskontorist och lekmannaforskare från Härnösand.

Vi ser att berättelserna har nedtecknats efter varandra och med stöd av föregående framställning. Underhållande läsning som känns både spännande och intressant.

Efter genomgång av dessa berättelser och framförallt vid kontroll i kyrkböckerna måste jag konstatera att man har konstruerat en osann och därmed en uppdiaktad historia. Tyvärr kan vi inte sätta någon tilltro till dessa folkli- och hembygdsforskare, deras berättelser har landat i en skröna/vandringssagen.

Jag finner det ointressant att på punkt efter punkt redovisa felaktigheter och orimligheter i ovanstående berättelser.

Mycket talar för att Ritzén (som är grunden till de fortsatta berättelserna) har försökt få svar på tidigare muntliga berättelser och i det sammanhanget har han beklagligen konstruerat början på denna skröna.

Hur kunde det bli så tokigt?

Den faktiska utgångspunkten vid 1800-talets slut var kännedomen om en begravningsplats vid Ångermanälven. Säkert var också att det rörde sig om en begravningsplats för avlidna i en tidigare epidemi/farsot.

Detta var säkert kittlande för en folklivsforskare som N E Ritzén att i kyrkböckerna försöka få svar på historien om denna begravningsplats.

Naturliga frågor borde vara: Vilka personer är det som blivit begravda på platsen?

När upprättades denna begravningsplats?

Var skulle han finna svaren om inte i församlingens kyrkböcker!

Troligen hade Ritzén också hört muntliga berättelser, som efter mycket lång tid hade fått växa till en vandringssagen.

Som jag kan förstå så har Ritzén kommit så långt bak i dessa böcker (året blev 1765) att han behövde konstruera historien med felaktiga fakta för att i någon mån stämma med den muntliga traditionen.

Det mesta talar för att de begravda vid Torsbäcken dog av en epidemi som inte har kunnat bekräftas i de kyrkböcker som Ritzén hade tillgång till. Epidemier var lokalt ingen ovanlig dödsorsak

Sex år tidigare än Ritzéns noteringar, närmare bestämt år 1759, drabbades man av en epidemi som troligen var kopporna. Även åren 1774, 1782 och 1795 angreps man av kopporna som då dödade mellan 10–20 personer åt gången.

Sammanfattning

Vi har nu genom Riksantikvarieämbetet fått bekräftelse på begravningsplatsens exakta position.

Återstår frågan om varför den beskrivs som en kolerakyrkogård, när den bevisligen har tillkommit långt innan koleran konstaterades i Sverige.

Den avslutande noteringen i Rit-zéns berättelse beträffande kyrkvärden Zakarias Perssons påstående att han "hafa sett det dokumentet" är intressant och torde ha sin förklaring i att detta gällde "Kungl. Majestäts Nådiga Kungörelse från den 9 juli 1831."

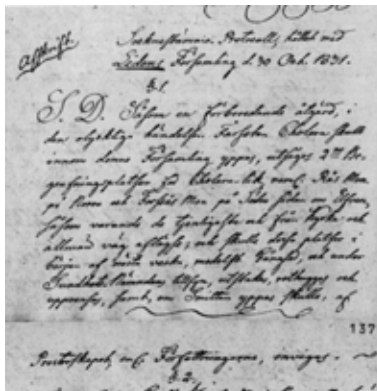
Från detta dokument följer här två sockenstämmoprotokoll som lyder:

Sockenstämmo Protocoll, hållet med Lidens församling den 18de Sept 1831.

S D. Enligt Kongl. Majts Nådiga Kungörelse, å den 9 Juli 1831, om hvad iaktagas bör, i händelse farsoten Cholera skulle inom Riket yppas, samt enligt Konungens Höga befallningshafvande Kungörelse af den 18de siste augusti, utvälde en Sundhets Nämnd, bestående af Sex Ledamöter: namli v. Länsman Z Lidblom i Lidgatu, Bönderne Erik Hansson i Näsåker, Erik Erson i Rå, Hans Häggquist i Hexmo, Hans Rinsson (svårläst) i Sörmoflo samt Anders Hansson i Norrmoflo.

Samt en och en halv månad senare: Sockenstämmo Protocoll, hållet med Lidens församling d. 30 Oct 1831.

S D. Såsom förberedande åtgärd i den olyckliga händelsen Farsoten Cholera skulle inom denna församling yppas, utsågs 2ne Begravningsplatser för Cholerans-lik neml. Rås Mon på Norra och Forsåsmon på Södra sidan om Elfven, såsom varande de tjenligaste och från Kyrka och allmän väg aflägsse; och skulle dessa platser i början af nästa vecka, medelst Gångled, och under Sundhets Nämndens tillsyn,

Sockenstämma med Ådals-Lidens socken 30 oktober 1831. Resele kyrkoarkiv, Sockenstämmoprotokoll och handlingar, SE/HLA/1010161/K 1/2 (1815–1841, bildid: A0013123_00142.

utstakas, rothuggas och upprensas, samt, om Smittan yppas skulle, af Prästerskapet enl. Författningarne, invigas. (Se bild)

Dessa protokoll har flera intressanta informationer.

- Protokollen är en förberedelse för en eventuell koleraepidemi.
- Detta var inget speciellt förfarande för planering av en begravningsplats till den befärade koleraepidemin. Det vanliga var att man utnyttjade befintliga epidemikyrkogårdar. Begravningsplatsen vid Torsbäcken var vid detta tillfälle väl känt av församlingens medlemmar.
- Detta är en mycket trolig förklaring till att den tidigare begravningsplatsen som nu på 1830-talet kom att kallas för en "Kolerakyrkogård", och att denna benämning har följt begravningsplatsen sedan dess.
- Den tilltänkta begravningsplatsen skulle helgas till vigd jord om smittan "skulle yppas". Av detta kan vi förstå att begravningsplatsen inte tidigare var vigd jord och inte blev så vid något senare tillfälle. Någon kolera drabbade ju inte Ådals-Liden.

Värt att komma ihåg är att: Formellt skall en kyrkogård vara helgad/vigd jord. Vi vet emellertid

att i vardagligt tal har en begravningsplats varit liktydligt med en kyrkogård. Korrekt uttryckt är fornminnet vid Torsbäcken en begravningsplats.

Slutord

Jag hoppas att denna berättelse om "Kolerakyrkogården" vid Torsbäcken nu i första hand blir en verklighet och känd för det fornminne det är.

Platsen var en slätteräng och mycket vackert belägen med utsikt över älven, och med överblick över det som kallas för Torsbäcksmon.

Idag inga direkta synliga tecken på gravplatsen. Men terrängen med mo och slätteräng är fortfarande mycket tydlig.

Här finns fortfarande blandskog och man kan utifrån erhållna beskrivningar om hur platsen en gång har sett ut känna stor vördnad inför detta vackra skogsparti vid Ångermanälven.

Här kan denna historia sluta, eller kräver de inledande fyra frågorna i denna berättelse ett svar?

Förslag till åtgärder:

- **Begravningsplatsen rensas från sly och fallna träd.**
- **Platsen får ett minnesmärke. Förslagsvis av ett material med lång livslängd. (Ett kors i järn.)**
- **En informationstavla vid begravningsplatsen**

*Forsåsmon/Vallbacken i januari 2015
Carl-Johan Nyberg*

Underlaget till denna redogörelse har varit uppgifter från Riksantikvarieämbetet

och äldre skrivelser från i första hand Riksarkivet.

Ett särskilt tack till Sune Persson som har varit mycket behjälplig med faktiska uppgifter från Riksarkivet.

Evenemangseffekter av Urkult

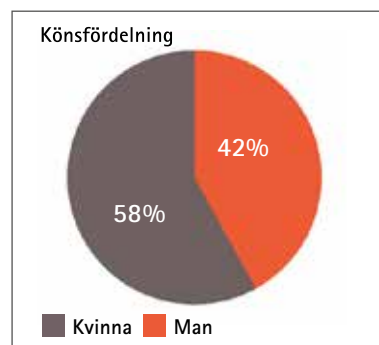

Under förra årets festival gjorde Visit Västernorrland en undersökning bland Urkults besökare för att titta närmare på festivalens turistekonomiska effekter på bygden. Resultatet visade att våra besökare, efter att ha köpt sin resa hit och betalat sin festivalbiljett, tillsammans spenderade 21 miljoner kronor i Näsåker under festivalveckan.

– Att folk ska konsumera när de kommer hit är inget vi eftersträvar säger Malin Spjuth på festivalkontoret, men tillägger att det faktiskt innebär att många av våra lokala föreningar och lokala näringsidkare gynnas av besöksnäringen, och det är vi ju glada för. Dessutom är det ju kul att alla matställen på festplatsen serverar god vällagad ekologisk mat och att det är så många som vill äta den.

– På vår marknad eftersträvar vi att ta in fler och fler eko och etiskt schyssta produkter, det är glädjande att så många vill ha just detta.

Vi ser gärna att fler lokala producenter av hantverk och ekologiska, etiskt schyssta produkter vill ansöka om att få en plats på marknaden.

Festivalen lockar fler kvinnor än män. 58 procent av besökarna var kvinnor och 42 procent män*.

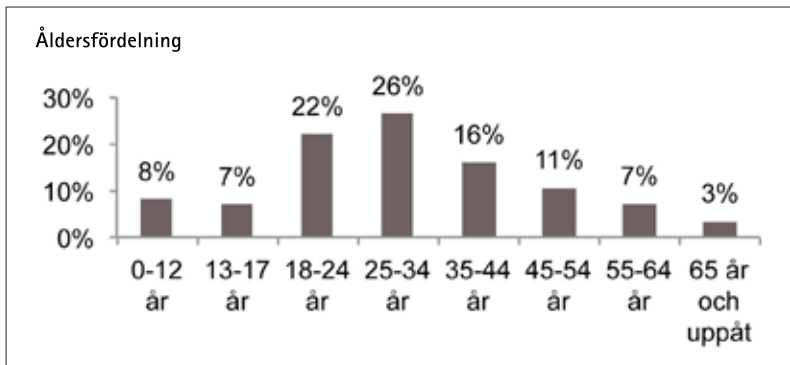
21 miljoner kronor kan låta mycket, samtidigt om en räknar på det så ligger det i genomsnitt på ungefär 500 kronor per dag och besökare, dessa pengar ska sedan räcka till exempelvis camping, bensin, mat, dryck och shopping. Undersökningen visade på att 90 procent av Urkult besökare kommer utanför

kommunen. Självklart behöver de någonstans att sova och någonstans att äta.

Undersökningen hade en del roligt att berätta. Festivalen besöktes av 8 082 personer. Medelålder för en besökare är 32 år. Den största målgruppen är mellan 25–34 år men i överlag har festivalen en otroligt bra och jämn spridning mellan unga och gamla. Cirka 8 procent av besökarna är barn under 12 år.

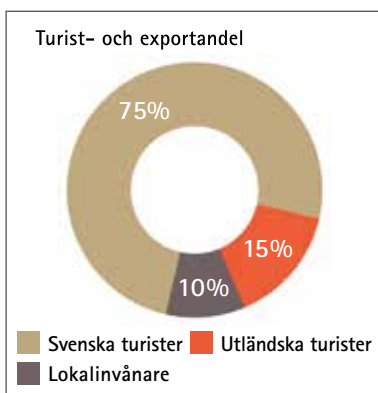
"Visit Västernorrlands syfte med undersökningen var att beskriva Urkultsfestivalens attraktionskraft och turistekonomiska betydelse för kommunen där festivalen arrangerades"

Besökarna kom förra året i relativt stora sällskap, genomsnittet låg på 4,5 personer. Den vanligaste sällskapssammansättningen var två personer. 10 procent av besökarna reste hit ensamma.

Medelåldern för en besökare på festivalen var 32 år. Festivalen attraherade såväl unga som äldre besökare. Diagrammet illustrerar också att unga besökare (18–34 år) står för ca hälften av samtliga besökare. 8 procent av besökarna var barn (0–12 år) vilket tyder på att festivalen attraherar såväl barnfamiljer som par samt större sällskap*.

Festivalen lockar både svenska och utländska turister. Intressant att det var fler utländska turister än Sollefteåbor på plats. Fördelningen låg på 75 procent svenska turister, 15 procent utländska och

Festivalen lockar både svenska och utländska turister. Andelen utländska besökare uppgick till 15 procent*.

10 procent lokalinnevävare. Tyskar, normmän och danskar var mest frekvent förekommande bland den utländska skaran.

När besökarnas hemvist undersöktes visade det på att festivalen är känd på riksnivå, det var en stor spridning mellan besökarnas hemlän. Flest var dock från Väster-norrlands län (27 procent), följt av Stockholms län (13 procent) och Västerbottens län (10 procent).

94 procent av besökarna hade festivalen som sin primära anledning till besöket i Näsåker, medan endast sex procent också hade andra anledningar.

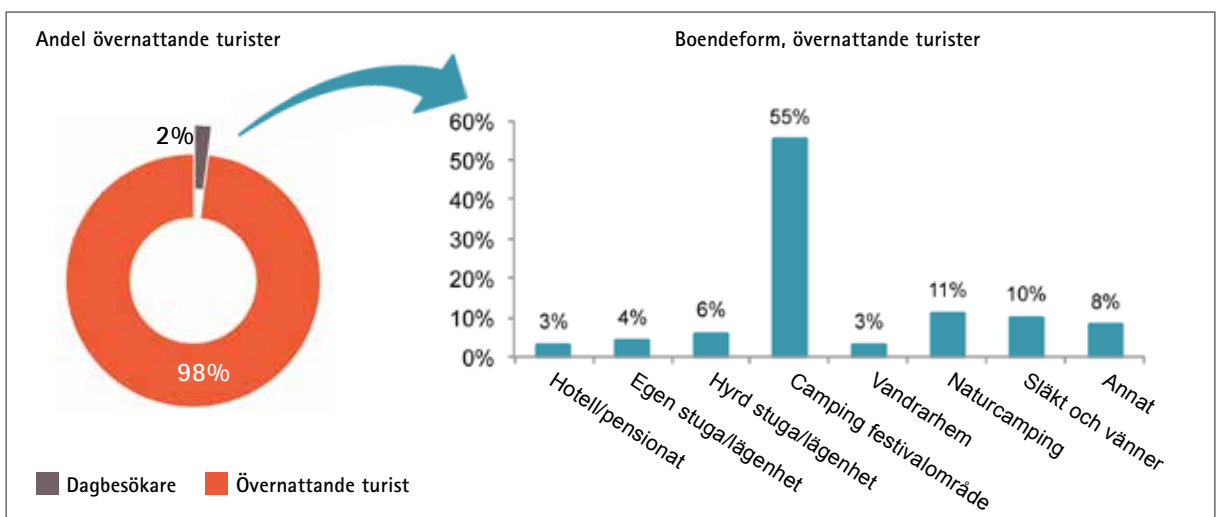
Hela 98 procent av besökarna övernattade i kommunen. 55 procent av dessa campade.

Visit Västerorrlands syfte med undersökningen var att beskriva Urkultsfestivalens attraktionskraft och turistekonomiska betydelse för kommunen där festivalen arrangerades.

– Vi hoppas att denna undersökning sänder ut en signal åt kommunen att inse värdet av evenemang av detta slaget. Det finns mycket en kommun kan göra för att gynna arrangörer. Kommunen skulle kunna bistå med kunskap från sina tjänstemän, de skulle kunna underlätta och erbjuda bättre kollektivtrafik runt evenemangsdagar, de skulle kunna i sina mål och sin översiktsplan skapa riktlinjer som hjälper evenemang på traven. Att kommunen förstår att evenemang har goda sideeffekter och skapar förutsättningar för entreprenörer och föreningar är viktigt för att kommunen ska leva tillägger Malin Spjuth.

Berättat för redaktionen
Foto: Eric Torestad och Jenny Staaf

*Källa: HUI Research.

Diagrammet illustrerar andelen övernattande turister samt vilken boendeform de övernattande valt. Hela 98 procent av turisterna på festivalen övernattade. Av dessa bodde mer än hälften på festivalens campingar*.

Hälsning från Linda Svedin f. Kallin

Skolgång på 1930–40-talet

Jag hittade några gamla kort och började fundera. Det skulle kanske gå att använda dem för att skriva ner lite från min uppväxt i Norrmoflo på 1930–40-talet.

Den första bilden är tagen utanför Frans och Linnéa Kallins hus, Bränngår'n och föreställer mig och Sven-Olov Larsson. Efter vad jag kan förstå är vi tre och fyra år gamla. Sven-Olov bodde med sin familj Frida och Artur Larsson samt brodern Erik på övervåningen hos Frans och Linnéa.

Frida var lärarinna och undervisade i salen i samma hus. Hon kunde därför inte hålla koll på var Sven-Olov var i alla lägen. Och eftersom min mamma hade affären att sköta så fick någon av byns flickor som hade slutat skolan se efter oss. Men det har berättats att en vacker dag hade vi helt plötsligt försvunnit. Man sökte överallt, men ingenstans fanns vi. Tills någon kom på att vi kanske olovligen traskat iväg ner till dalen. Där fanns på den tiden fiskdammar och när de sökande kom dit fick de se att där satt vi på kanten och plaskade med benen i vattnet. Turligen nog hade vi inte drullat i spat, men jag skulle tro att vi var ganska slokörade när de hämtade oss.

Sven-Olov började skolan ett år före mig och jag miste då min lekkamrat, så därför fick jag vara med i skolan ganska ofta. Men när skolinspektören kom fick jag gå hem för jag hörde ju inte dit. Jag har tänkt nu på gamla dar att det blev som en förskola för mig och eftersom skolan var i granngården så gick det bra.

När jag skulle börja första klass då flyttade skolan till Åsmon och vi fick vara i salen hos Gerda och Folke Lidmark. Vi hade Frida Larsson som lärarinna. Jag var ensam uppifrån byn men fick sällskap ”yst” i byn av Birgit Nilsson och Ing-Marie Frisendahl. Och om det var någon förälder som följde med första dagen kommer jag inte ihåg. Min mamma kunde inte stänga ”boa” och följa med men kanske gick Birgits eller Ing-Maries mamma med.

Vi var redan tidigare vana att gå när vi skulle någonstans, men det var ju lite äventyrligt eftersom vi skulle gå på bro över Kattdalsforsen. Den gamla bron som var längre än den nuvarande. Särskilt vid vårfloden var det spännande när vattnet for-sade fram.

Vintrarna var det väldigt kallt när vi skulle gå över bron. Det gällde att vara ordentligt klädd.

När vi kom till tredje och fjärde klass fick vi gå på skolan i Norrmoflo. Där var det en sal med bänkar, kateder, orgel samt ett rum där vi hängde våra kläder och där vi satt och åt våra smörgåsar och drack mjölk.

Första terminen i trean hade vi en lärarinna som hette Svea Holmberg. Jag vet inte om hon blev pensionerad eller flyttade, men till andra terminen fick vi en ung ny utexaminerad lärarinna från Stockholm som hette Inga Lindström. Hon kan inte ha haft det lätt med oss som pratade riktigt bondska, men hon klarade det och blev den bästa som vi kunde tänka oss.

Det hade börjat komma anläggarbarn till byarna så klasserna blev större och vi fick nya klasskamrater, men en lärare klarade av att undervisa två klasser.

Klass 2, Åsmon. Övre raden från vänster, Mildred Gradin, Bror Frisendahl, Sture Jakobsson, Ingvar Nordin, Kerstin Johansson, Frida Larsson (lärarinna). Nedre raden från vänster, Dagmar Eriksson, Birgit Nilsson, Ing-Marie Frisendahl, Vivi-Anne Sjödin, Linda Kallin och Märit Svensson.

Fortsättn. på sid 44

Kärlekssånger, konst och kaffe

Torsdagen den 19:e februari var det fullt hus i församlingshemmet. Ulrika Bodén med Drömbandet uppträdde med kärlekssånger, Ingela Hahlin visade upp tavlor och Gaffelkollektivet serverade fika.

Ute var det rått, halt och regnigt. Så det var skönt att komma in i församlingshemmet. Där var det varmt och gott med schysst stämning och ett härligt sorl av allas småprat.

Innan musiken började spela så serverades det fika av Gaffelkollektivet, det vill säga Erika Bentsen, Jon Kronlid och Agnes Bodén. Surdegssmörgåsar, kanelbullar, stora chokladbollar... Mums!

"Hon inledde konserten med att säga att hon inte kunde tänka sig en mer läkande plats än Näsåker att vara på. Smickrande för oss Näsåkersbor!"

Innan musiken fanns det också tid att gå omkring och titta på Ingela Hahlins tavlor. Färgglada, fantasieggande konstverk var uppsatta överallt på väggarna. På flera av tavlorna blandades bild och ord. På en tavla var det en glad bonde med en spade i handen och med en gris bredvid sig och på den stod det "Gräv en smilgrop". På en annan stod en gråtande ko och texten var "Gråt över spilld mjölk om du behöver det". Min favoritbild var nog den där en farbror kom ridande över en blommande äng, på den stod det skrivet "De tyckte jag behövde en rullator, då köpte jag en häst".

Ingela berättar att hon började måla mer intensivt efter det att hon fått sin dotter Gry. De korta texterna dyker upp i huvudet och så målar

hon något utifrån texterna. Ingela berättar också att hon gillar att skapa i olika material och en del av tavlorna är i tyg.

Efter en stund började musiken. Ulrika Bodén sjöng kärlekssånger och Drömbandet spelade. De flesta av sångerna var gamla folkvisor från Sverige, några hade Ulrika skrivit om lite grann och en av sångerna hade en text som var hämtad från en kinesisk dikt. Spelarglädjen var påtaglig. Ulrika Bodén hade ryggskott, men förmådde trots det vara väldigt närvarande på scenen. Och hon inledde konserten med att säga att hon inte kunde tänka sig en mer läkande plats än Näsåker att vara på. Smickrande för oss Näsåkersbor!

Att få blanda kärlekssånger med konst och kaffe en regnig torsdagskväll i februari var energipåfyllnad. Tack alla ni som ordnat med detta.

*Emma Nyman
Foto: Jenny Staaf*

Uno Lundin – kanonkungen från Näsåker

Del 2 av 2

Några matchreferat att notera

Cupmatch 1953 mot City från Eskilstuna

Älgarna vann med 5–4 på Tunavallen, efter att segermålet gjorts av Uno när 30 sekunder återstod av matchen. Älgarnas berömde Östen Persson skenade iväg på ena kanten och slog en passning till Uno, som ”klämde i för kung och fosterland” och målvakten ”Kroppen Karlsson fick se sig besegrad för femte gången i matchen. Segern räknades som en smärre sensation.

Höjdpunkten i denna cup var annars matchen mot självaste Helsingborgs IF på Ängevallen. Matchen lockade 6 495 åskådare (bäst någonsin inom Ångermanländsk fotboll) och man fick spela mot ”Rio-Kalle Svensson och idel landslagsspelare. Matchen vanns av HIF med 6–1 (Älgarnas mål gjordes av Östen Persson). ”Rio-Kalle” bekräftade efter matchen att Uno hade ”bra löd i dojan” och han särskilt fäst sig för denne norrländske kanonskytt.

Ådalsliden-Friska Viljor 6-4, midsommar 1953

Uno lånades hem till denna match och han omnämns som en förstklassig forwardsdirigent, och det skrivs att hemmakedjan i och med hans inträde i moderklubben fick en ordentlig sting och att hela ”Lia” inspirerades av hans framfart. Efter 7–8 minuter avfyrade han en otaggbar kanon från 30 meter och i slutet av matchen gjorde han 6–3 efter en elegant helomvändning. Enligt

tidningen ”small det till” och ännu ett vackert mål var ett faktum. Uno fick bli matchens lirare på sin hemmaplan för Ådalsliden, trots att han tillhörde Älgarna (det var inte lika viktigt med kontrakt då som nu). En intressant sak som jag lade märke till i handlingarna är att domaren var från Ådalsliden!

Dubbelmöte Ådalsliden-Älgarna (okänt år)

Den första matchen på Ängevallen i Härnösand vanns komfortabelt av Älgarna med 5–0, men enligt Nya Norrlands reporter kämpade Uno, som spelade för Ådalsliden, tappert och borde ha fått utdelning ett par gånger. I returmatchen på Lissvallen i Näsåker spelade ”Lia” ganska oväntat 3–3 mot Älgarna och Uno var på rejält spelhumör. Om man läser mellan raderna kan man se att Uno

under ganska stora delar av matchen hade lekstuga med Älgaförsvaret. Samtliga 3 ”Lia”-mål gjordes av Uno, varav ett med den karakteristiska kanonen och två på nick.

Notorisk målskytt

I ett matchreferat från Unos tid i Älgarna kan man läsa om att han hade fått för bra bevakning och att han därmed inte fått göra sitt ”obligatoriska” mål. Det om något visar på att Uno var en notorisk målskytt och jag funderar på om de uppskattade 15 målen per säsong möjligen kan vara en alltför snål uppskattning.

Stark center

Man kan ofta läsa att Uno ”slitit sig loss” från sina försvarare och det var nog många gånger bokstavligt så. Uno var stor och stark. ”Ibland försökte de slita byxorna av mig, men jag gjorde mål ändå” minns Uno själv enligt en berättelse från min far.

Oändligt många referat och berättelser vittnar om hur hårt Uno kunde skjuta. Med tanke på att även Östen Persson hade detta rykte, måste de ha varit en mycket fruktad duo i Älgarnas laguppställning. Uno sköt in målvakter i målet och Östen sköt så ribban bågna.

Efter cupmatchen mot Helsingborg 1953 kan man läsa att ”Härnösandarna håller sig med en kraftfull center i Uno Lundin som verkligen kan klippa till en boll” och att han sköt så att ”det osade om ”Rio-Kalle” Svensson, men också att ”grabben bor 13 mil norr om Härnösand och har sällan tillfälle att åka in till sta'n för träning varför det är lite

Laguppställningar:

TV-laget

- Ronnie Hellström, Kaiser
 - Kurre Andersson, gnagare
 - Rune Malmgren, leg prod
 - Ted Åström, "Olycka"
 - Pelle Lindbergh, puckmotare
 - Bosse Larsson, nygammal
 - Arne Hegerfors, leg vitsare
 - Jan Kårström, halvnelson
 - Frank Ström, handbollare
 - Lasse Åberg, leg traza
 - Ardy Strüwer, målare
 - Mats Ulander, puckare
 - Staffan Ling, kalenderkurre
 - Arthur Ringart, sportseglare
 - Stig Strand, åkare
 - Jan Svanlund, TV-sportare
- Coach: Bengt Bedrup, (speaker)

Kraflaget

- Bengt-Ove Moberg, ÅSK-vet
 - Svante Hamberg, ÅSK-vet
 - Bo Lundin, ÅSK-vet
 - Seppo Hiltunen, ÅSK-vet
 - Erkki Hiltunen, ÅSK-vet
 - Uno Lundin, kanonkung
 - Olle Sandberg, vänsterforward
 - Thorbjörn Fäldin, mittfältare
 - Mona Åhman, blågul
 - "Nicke" Sjödin, "åslapp"
 - Nils Erik Nilsson, leg kh
 - Leif Persson, leg doktor
 - Susanna Holmbäck, allsvenska
 - Sven Lundberg, utvandrare
 - "Stickan" Bodin, Expr
- Coach: Thord Åhman

si och så med tekniken", så man kan väl anta att Uno inte var någon skönlirare utan mest gick på kraft. Det omnämns också i en artikel från Nya Norrland 1953 att Uno bröt mönstret i Älgarnas smånätta stil med stor framgång.

TV-laget och sista kanonen på Lissvallen

Sommaren 1985 kom TV-laget (TV-laget startades av Bengt Bedrup 1959 och pengarna som laget drog in gick till Barncancerfonden) till Lissvallen i Näsåker. TV-laget bestod av allehanda TV- och sportkändisar, bl.a. Lasse Åberg, Arne Hegerfors, Ted Åström och landslagsmålvakten Ronnie Hellström. Coach var Bengt Bedrup. Som motståndare till TV-laget hade Ådalsliden satt ihop ett allstar-lag som kallades "Kraflaget", där Uno ingick, nu 58 år gammal.

Detta var sista gången högerdojjan talade inför storpublik och då darade inte bara målburen, utan även stormålvakten Hellström.

Det var regnigt den där dagen. Jag var 10 år och satt uppkrupen på Lissvallens läktare med en korv i näven och kommer väl egentligen inte ihåg

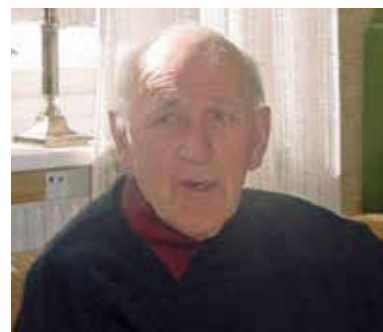
så mycket av själva matchen, förutom Lasse Åbergs extremt långa ben och det mäktiga ljudet när Kanonkungen träffade målramen så att det sjöng om det. Uno lade en straff och tog sin vana trogen i för allt vad som gick och träffade målramen med ett ljudligt "smack", och därefter den märkliga tystnaden över Lissvallen som uppstod efteråt, kanske för att alla förstod att nu hade kanonen förmodligen talat för sista gången. Mäktigt. Jag är glad att jag fick vara med om det.

När kanonen tystnat

Uno var en sann eldsjäl som brann för många olika saker och hade en förmåga att kunna fixa nästan vad som helst. Han var den drivande kraften till att krönikespelet "Sagornas Ådal" återupptogs och kunde genomföras år efter år till och med ett gästspel i Bodö, Norge, hans med. Han var, från 1970-talet, under många år framåt en ledargestalt för sommarfesten "Fallens Dag". Han såg till att den lokala teaterföreningen var aktiv, och hans engagemang för Lutherhjälpen är nog och kommer nog alltid att förbli ojämförbar. Uno var också initiativ-

tagare till att Lissvallens läktare kom till, genom att tigga ett eller flera träd av varje bonde i hela socknen (sågningen skedde gratis på Nämforssågen och även uppmonteringen av läktaren skedde helt ideellt). Han drev också en tid, tillsammans med sin bror, affären "Lundins" och arbetade innan sin pension för Stiftelsen Nämforsen och som biografvaktmästare på Näsåkers bio. Unos sista arbetsplats blev lustigt nog min första, eftersom jag under flera sommarsäsonger var anställd av just Stiftelsen Nämforsen.

I en omröstning som gjordes på Ådalslidens SK:s hemsida i början av 2000-talet blev Uno framröstad som tidernas "Lia"-spelare (Ådalsliden kallas för "Lia", därhemma). Uno fick över 30 procent av rösterna, fastän det var över 40 år sedan hans aktiva karriär tog slut när omröstningen gjordes. Ingen i ÅSK hade glömt Unos insatser för klubben!

Uno gick ur tiden 2010, 82 år gammal, och han saknas, inte bara av sin familj, utan av en hel bygd.

*Daniel Nordin, Härnösand, mars 2014
F.d. Näsåkersbo och
f.d. fotbollsspelare i "Lia"*

Källor:

- Västernorrlands Allehandas tidningsarkiv hos Näringslivsarkiv i Norrland-NIN
- Älgarnas arkiv hos Föreningsarkivet Västernorrland
- Diverse historik och minnen, skrivet av Paul Lundin (årtalen stämmer inte alltid i Pauls berättelser, så jag har tagit mig friheten att ändra dem emellanåt).
- Bertil Nordins minnesruna i Tidningen Ångermanland, 19 maj 2010

Musikal-iskt i Näsåker

Näsåkers rika musikliv visade upp sig kring jul. Vi kunde lyssna till Crescendokören, Rock och Pop-kören som båda hade välbesökta konserter på Församlingshemmet.

En ny variant arrangerades i januari av JennyAnne Gradin och Annelie Björklund. Vi känner dem som kantor och körledare respektive musiklärare och jazzsångerska här i Näsåker. Men nu inbjöds vi till Afternoon tea med musikunderhållning. Te (kaffe fanns också!) med läckra små bakverk i kombination med sång till pianoackompanjemang. Det blev festligt och glittrigt. Musikerna turades om vid pianot och mikrofonen. Med en blandning av lekfullhet och allvar framfördes sångerna – tagna ur olika musikaler – som Les Miserables och Chess.

Vi fick möta två härliga sångerskor som valt musik som angick dem personligen. Gensvaret från publiken blev stort och man hoppas att det inte är sista gången vi får möta dessa sångerskor vid ett Afternoon tea.

*Elisabet Humlesjö
Foto: Jenny Staaf*

Se över dina bankaffärer!

Både små och stora funderingar är viktiga, ring eller kom in så bokar vi en tid.

Glad Påsk önskar Mari

Öppettider

Måndag	10 – 13 14 – 17
Tisdag	Tidsbokning
Onsdag	Tidsbokning
Torsdag	10 – 15
Fredag	Tidsbokning

(Tillfälliga avvikelser kan förekomma)

Handelsbanken

Telefon: 0622-193 90 • E-post: nasaker@handelsbanken.se
www.handelsbanken.se/näsåker

Vi firade en underbar jul och nyår i Filippinerna

Söndag kväll den 21 december startade vi en fantastisk resa jag aldrig kommer att glömma.

Vi (familjen) åntrade Lapplandspielen för en resa mot Arlanda. Väl framme på morgonen och 10 timmars väntan lyfte vi mot Beijing, Kina. Efter nio timmar i en trång flygstol var vi så i Asien och efter rigorösa säkerhetskontroller hittade vi ut i vänthallen.

Det blev 10 timmars väntan även i Kina innan vi äntligen fick ta plats för den sista resan mot Filippinerna (tack och lov bara fem timmar). Väl framme på Manilas flygplats möttes vi av en underbar temperatur, ca +25°C klockan 01 på natten mot julafton.

Vi var framme vid målet för vår resa som kommer att bli ett minne för livet för mig. Första gången i Asien men förhoppningsvis inte den sista, för denna upplevelse var fantastisk.

Fyra veckor i Filippinerna och mycket som skulle hinnas med. Efter lite sömn och en tripp till den stora mataffären var det dags för ett julbord i storformat hemma hos min frus brors familj med släktingar och vänner. Jättegott! Och han kom till allas förtjusning – TOMTEN!

(Tyckte jag sett honom här hemma någon gång, i spegeln tror jag).

Sedan var allt igång på allvar. Vi besökte bland annat Star City, ett Gröna Lund i jätteformat med även jacuzzis i jätteformat. Ett underbart vattenland med hetvattenbassänger (vattnet kom direkt från vulkaner uppe i bergen). Ett enormt spa där man hade tillgång till stora varmvattenbassänger och fri mat under åtta timmar och då ingick en timmes helkroppsmassage. Pris, 170 kronor för allt!

Det var några simkunniga med på resan och vad vore bäst för dem?

Jo att åka till havet och snorkla bland korallrev och fantastiska fiskar. Självt stannade jag på båten och fick prova

på djuphavsfiske. Tyvärr ingen lycka med det, men man är ju djurvän så jag lät dem simma förbi kroken.

Filippinerna är ett mycket prisvärt land att vistas i: 1 liter bensin: 7–8 kronor. 1 öl 50 cl, 6 procent: 5 kronor. 70 cl Gin: 13 kronor. Kyckling, pizza, hamburgare, bröd och läsk – ja allt var prisvärt! 50 graders temperaturskillnad var ju inte heller helt fel.

Fanns det inget negativt?

Jo det var trångt, ca 100 miljoner människor i hela landet och 20 miljoner i huvudstaden Manila. Det är lite mer folk än på Urkult till och med...

Göran Sandman

EVENE MANGNS KALEN DERN

ÅSK GYMPA

Alla veckor, fram till och med 27/4 (förutom påskhelgen)
Medelgympa varje måndag kl 18:30
Vattengympa varje onsdag kl 18:00 och 19:00
Barngympa varje onsdag kl 18:00
Fartfylld gympa varje torsdag kl 19:15
Bad och bastu för tjejer från 16 år varje torsdag kl 18-20
Linedance varje söndag kl 18:00

UNGDOMSGÅRDEN

20/3, 27/3, 17/3, 24/4 och 8/5, kl 18:00
Ännu inte klart om det är öppet i påskveckan och påsklovsveckan. Inte heller klart om det är öppet 1/5 och 15/5.
Markusgården.
Det behövs fler föräldrar som hjälper till!

MARS

20	ÅRSMÖTE, ÅSK kl 18:00, ÅSK kansli
20	VÅRDAGSJÄMNING FIRAS Mer info, kolla anslagstavlor i byn Arr: Föreningen för Nämforsens Kvinnominne
20-22	VARDAGSLYDNAD OCH AKTIVERING på HUNDraelvan Mer info på www.egetbevag.se el 0622-300 12
21	PIMPELTÄVLNING anmälningar kl 10-11, tävling kl 11-13, Åssjön Första pris: Motorisborr För mer info ring Sven-Olof Börklund, 070-681 19 60 Arr: Lions
22	FÖRELÄSNING "LAGMANS- ÖREN, EN GRAV OCH BOPLATS FRÅN YNGRE STENÅLDERN kl 13:00. Museet och café öppet kl 12:00-16:00 Del i föreläsningsserien "Den nya arkeolgin i Norrland" Föreläsare: Ola George Plats: Nämforsens Hällristnings- museum. Fri entré Mer info på www.namforsen.com
24	ÅRSMÖTE, ÅDALS-LIDENS HEMBYGDSFÖRENING kl 18:00, Ingelas Café

27-29	NOSE WORK på HUNDraelvan Mer info på www.egetbevag.se el 0622-300 12
28	BYTARDAG kl 10-14. Försäljning av barn- artiklar på Markusgården. För mer info ring 070-321 37 64
28-29	ÖPPET HUS, NORDIC CENTER kl 10-17. Kostnad 500 kr för 6 timmar att disponera som man vill under helgen. Föränmälan till telefon 076-766 84 35
31	MANNEKÄNGUPPVISNING kl.18.30, Lissgården Arr: Eva Holmström 070-578 63 75

APRIL

2	BADHUSET, EXTRA ÖPPET kl 16:00-19:00
3	BADHUSET STÄNGT pga helgdag
4	MUSIK MED TOMAS SIDÉN och DARA DAGGER Påskafton, kl 21:00 Hotell Nämforsen i Näsåker Entré 100 kr Arr: Club Sebastian
7	SPELSTUGA PÅ FÅBODAMMEN kl 18:00. Fikaförsäljning Välkommen att delta eller bara lyssna!
28-29	DO AS I DO på HUNDraelvan Mer info på www.egetbevag.se el 0622-300 12
19	GUDSTJÄNST MED BISKOP EVA NORDUNG BYSTRÖM kl 11:00. Ådals-Lidens kyrka Kyrkokörerna från Sollefteå- Boteå medverkar Kyrkkaffe efter gudstjänsten
21	MUSIKTEATER OCH LUNCH kl 12:00-15:00 Föreställningen "Det finns så många sånger". Hullsta gård Gemensam buss från Näsåker, se anslagstavlor i byn Arr: Näsåker teaterförening
21	SPELSTUGA PÅ FÅBODAMMEN kl 18:00. Fikaförsäljning Välkommen att delta eller bara lyssna!
24-26	MANTRAILING på HUNDraelvan Mer info på www.egetbevag.se el 0622-300 12
25	THE REALLY, REALLY FREE MARKET. kl 11:00-16:00 Församlingshemmet Kom och ta med användbara ting, tjänster, kunskaper eller vänner. Inga pengar, ingen byteshandel, allt är gratis!

25-26	ÖPPET HUS, NORDIC CENTER kl 10-17. Kostnad 500 kr för 6 timmar att disponera som man vill under helgen. Föränmälan till telefon 076-766 84 35
27	MODEVISNING MED SENIORSHOPEN kl 13:00. Församlingshemmet Ett samarbete mellan PRO och handarbetscafé. Kaffe 25kr För mer information Elsa Edin tel. 0622-10214, 0705676187
29	VÅRAVSLUTNING, GYMPAGRUPPERNA kl 18:00. Tipspromenad och lättare förtäring Plats: ÅSK kansli Arr: ÅSK Motion
29	FÖRELÄSNING MED ARKEOLOG BERNT OVE VIKLUND kl 18:30-20:00. Föreläsning med bildprogram kring den stora arkeologiska inventeringen 2014 i Ådalsliden, Resele och Ed inför planerna på vindkraftsut- byggnaden på Tannflohöjden och Storsjöhöjden Plats: Nämforsens Hällristnings- museum Arr: Ådalslidens Hembygdsför- ening, Nämforsens Hällrist- ningsmuseum medarr. Gratis inträde
30	BADHUSET, EXTRA ÖPPET kl 16:00-19:00

MAJ

JAZZKVÄLL MED ANNELI BJÖRKLUND Någon kväll i maj, tid och plats meddelas senare. Håll utkik på anslagstavlor. Arr: Näsåkers teaterförening	
1	BADHUSET STÄNGT pga helgdag
1	HUNDraelvan kl 17:00. Föredrag med Eva Bodfäldt Mer info på www.egetbevag.se el 0622-300 12
LÖRDAGSCAFÉ Från och med 2/5 och alla lördagar hela sommaren, kl 12:00-18:00 I stora jurtan, Forsås, på Uppströms gård	
2-3	FOTGÅENDE på HUNDraelvan Mer info på www.egetbevag.se el 0622-300 12
5	SPELSTUGA PÅ FÅBODAMMEN kl 18:00. Fikaförsäljning Välkommen att delta eller bara lyssna!
8-10	NYTTOHUND på HUNDraelvan Mer info på www.egetbevag.se el 0622-300 12

9	KONSERT MED NORDISKA KAMMARORKESTERN, KÖRER OCH SOLISTER 18:00. Crescendokören och Rock- och popkören medverkar Ramsele kyrka
9	IRLÄNSK AFTON, MUSIK med DÚN AENGUS Mat kl 19:00, två-rätters middag, förbokning. Musik kl 21:00 Hotell Nämforsen i Näsåker Repris från sept 2013 Se separat annons för mer info.
13-17	ASSISTANSHUNDLÄGER på HUNDraelvan Mer info på www.egetbevag.se el 0622-300 12
14	BADHUSET är morgonsimmet inställt
19	SPELSTUGA PÅ FÄBODAMMEN kl 18:00. Fikaförsäljning Välkommen att delta eller bara lyssna!
23	VÅRSOARÉ med CRESCENDO Pingstafton, kl 17:00 Medverkande: Kören Crescendo med musiker och körledare Putte Kihl Frivillig entré Ådals-Lidens kyrka
23-24	UTSTÄLLNINGSTRÄNING på HUNDraelvan Mer info på www.egetbevag.se el 0622-300 12
25-26	ÅRSMÖTE OCH UPPTAKTSHELG, URKULT Anmälan, mer info och handlingar på www.orkult.se/upptakt
29-31	KLICKER KONKRET med HUNDraelvan Mer info på www.egetbevag.se el 0622-300 12
30-31	ÖPPET HUS, NORDIC CENTER kl 10-17. Kostnad 500 kr för 6 timmar att disponera som man vill under helgen. Föranmälan till telefon 076-766 84 35

Nästa evenemangsperiod spänner mellan 4 juni och 20 september.

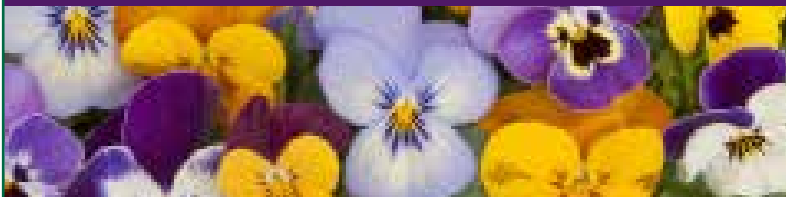
Om du vill ha med evenemangstips i nästa nummer, kontakta Emma Nyman på tel: 070-27 46 455 eller mail: emma@uppstroms.se

Senast den 17 maj.

Gilla Näsåker på facebook

Gå med i gruppen "Näsåker" på Facebook om du vill vara uppdaterad på vad som händer. Eller själv lägga in evenemangstips.

Första vårkänslorna hittar du hos oss!

Fröer för egen sådd! Pelargonsticklingar!
Ge nytt liv åt trött jord – Näring/Gödsel/Kalk

Öppettider i april: Måndag-Fredag 10-17, Lördag 10-13
Telefon: 070-627 20 99

Irländsk Afton 9 maj Hotell Nämforsen Näsåker

- 3 x 45 minuter ur den irländska musikskatten
 - Två-rätters genuin irländsk meny med lokala råvaror
- Kock: Niklas Arvidsson

Helkväll: Irländsk Afton: Middag/musik/dans 19.00 – 01.00 300 kr

Halvkväll: Dún Aengus Musik/dans 21.00 – 01.00 100 kr

OBS! Obligatorisk middagsbokning senast sönd. 3 maj

Ring 076-832 55 12 Begränsat antal platser

Arrangörshyttet Västernorrland

Club **Sebastian**

 Sollefteå kommun

Skidtävling i Näsåker

Torsdagen den 19 februari samlades barn och ungdomar från främst Ramsele, Edsele och Näsåker för tävling i skidspåren.

Det var några år sedan nu men Näsåker har även tidigare varit med och anordnat deltävling i den så kallade Ramsele/Edsele-cupen. Trots ihärdigt regnande ända intill starten så var det rekordmånga barn som närvarade. Hela 38 starter i åldrarna 4 till 15 år. Detta har möjliggjorts genom ideella krafter som tillsammans bland annat; kört upp spår, bakat, ordnat med priser och inte minst genom deltagandet av alla barn och ungdomar som på byn gör att vi kan träna, tävla och ha roligt tillsammans.

De delar av spåret som normalt inte är belyst var kvällen till ära istället upplyst av egengjorda marschaller som blev ett uppskattat inslag för kvällen. Efteråt fick alla deltagare välja varstitt pris och det såldes fika i skidstugan. Priserna kom från olika håll och vi i skidsektionen vill ge ett extra tack till alla som sponsrade med priser och fika på olika sätt; Handelsbanken, Kilåmon, Bilbolaget, Coop Nära Näsåker, Norrskog, SCA och Solatum.

Tack till alla inblandade för en fin kväll i skidspåren!

Anna Stattin och Åsa Olofsson

Pimpeltävling

Lördag 21 mars på Åssjön, Näsåker

Vinn en motorisborr!

Anmälning: kl 10–11

Tävling: kl 11–13

Prisutdelning: ca kl 13:20

Startavgifter:

Vuxna 100:-. Barn under 12 år 20:-

1:a pris: Motorisborr

Sponsrad av MEAB och Görans Schakt

2–5:e pris: Varupriser

PRIS TILL ALLA BARN!

Välkommen!

Försäljning av varmkorv, kolbullar och kaffe. Lotteri!

Arr: Lions Club Näsåker och Näsåkers FVO. För mer info ring 070 681 98 60.

Erikas spalt

Självrannsakan och förståelse. Aktiviteter och vila. Valmöjligheter och tillstånd. Acceptans och tålmod. Handling och tillit. Tillgång och efterfrågan.

Ord som får nya innebörder hela tiden. Förändringar är inte något vi kan styra över. De bara infinner sig, ibland väldigt olämpligt och ibland alldeles otroligt passande. Vad man än har för planer och tankar om livet, sin livssituation och framtiden så kan man ändå aldrig förbereda sig inför någonting. Man kan ha en tanke om hur en eventuell reaktion vid en förändring kommer att te sig. Men det är egentligen ingen idé, för när man väl står där vet man inte hur man kommer att agera. Det är bara att bli vän med tanken, annars går man vilse där ute bland livets stigar. Men det kan säkert vara trevligt det också. Man kanske hamnar på ett ställe där man skulle trivas riktigt bra.

Jag såg en film häromdan som handlade om en kille som förlorade sitt korttidsminne efter en bristning i ett av hjärnans kärn. Varje dag vaknar han och kommer inte ihåg vad som hände igår eller vilka människorna är som han har omkring sig, vad de pratat om eller vad de gjort. Jobbigt och förmodligen enormt energi-

krävande. Struktur och planering var vad som gällde för honom och han fick notera nästan allt för att få vardagen att fungera.

Det var ändå en fin och tänkvärd film. Om man bortser från allt arbete och den känslolösa aspekten av ett sådant tillstånd så skulle man kunna vända på det och se det ur

"Jag kan inte påverka vad som hände igår och jag vet heller inte vad som kommer att hända i morgon. Så rent krasst så blir dagens uppgift att göra det bästa av just idag"

ett annat perspektiv. Behållningen av att leva här och nu. Att ta dagen som den kommer. Att vara tacksam för ännu en dag. För givande möten. För samtal med en vän. För ett leende från någon man tycker om. En kram från sitt barn. För det enda som gäller är vad som sker just nu. Något annat kan jag inte påverka. Något annat finns faktiskt inte. Självklart kan det vara klokt att ha en tanke om var man är på väg i livet. Det gör förhoppningsvis nuet mer meningsfullt och njutbart. Processer kräver planering. Ja, frågan är om människors varande i nuet är

det som leder evolutionen framåt? Hur skulle världens utveckling se ut om alla bara satt helt nöjda och tacksamma i livet?!

Just idag skiner solen och himlen är nästan klarblå. Det är någon minusgrad, fåglarna kvittrar, takdropparna både hörs och syns och känslan av våren som är i antågande är underbar. Jag kan inte påverka vad som hände igår och jag vet heller inte vad som kommer att hända i morgon. Så rent krasst så blir dagens uppgift att göra det bästa av just idag. Fönstret i köket är öppet och jag hör att någon ropar mitt namn där nere från gatan. Det är min syster. Hon vill komma upp en sväng. Jag blir glad! Vad trevligt att få rå om henne själv en stund. Bara hon och jag. Jag ska bjuda henne på lunch. Den stunden tänker jag ta vara på just nu! Om det blir en revolution, en evolution eller bara en trevlig stund av den handlingen återstår att se.

Fin vår till Er alla!

Välkommen att titta in på min blogg
www.idaerikao.wordpress.com

Bild 1: Mycket välbyggd härd av samisk typ. Formen är oval och den är fylld av stenar. Lägg märke till den större stenen närmast i bild, den utmärker bakre delen av härden. Sådana här gånger är min jordsond mycket viktig för analys av anläggningen. Med den fick jag även upp rödbränd sand. Läget på platån intill tjärnen är mycket väl valt.

Bild 2: Denna timmerdetalj tycks vara den enda som finns kvar av fäbodstugorna på "Gammobern" på Tannflohöjden. En närmare studie av platsen kan möjligen påvisa flera.

Lite arkeologinytt från markerna i Ådals-Liden

I ett antal tidigare nummer av Byabladet har jag skrivit om ett arkeologiskt/kulturhistoriskt projekt inom socknarna Ådals-Liden-, Resele- och Ed inom Sollefteå kommun. Det arbetet i markerna slutfördes vid början av december förra året och resultatet blev mycket gott.

Ökningen av fornlämningar och övriga kulturhistoriska lämningar ökade med omkring 12 500 procent (varje upptäckt representerar 100 procent). Och vi får lugnt räkna med att där finns ännu mera att upptäcka. Kommande inventeringar kommer säkert att visa det. Läsarna av Byabladet vet sedan tidigare att arbetet finansierades genom Sametinget och genomfördes genom Voernese sameby. Lämpligt nog med tanke på det upptäcktes ännu ett samiskt viste inom Ådalsliden. Det skedde sent under förra årets säsong, vid mitten av november. Min tanke med att inventera efter ett sådant vid en inbjudande tjärn nära Ottsjön är att det står i förbindelse med andra visten upptäckta inne i det egentliga arbetsområdet. Det gäller helt enkelt att sätta in de samiska härdarna i ett större sammanhang (Bild 1). Genom upptäckterna ser vi då även den

stora betydelsen som Tannflohöjden och Storsjöhöjden med omland har som renbetesland.

Ger vi oss in i området Tannflohöjden har vi några verkligt intressanta upptäckter som det nu ska börja att kastas ljus över. Men här kommer det att framöver behövas fördjupade studier i källmaterial såsom gamla kartor och skrivet arkivmaterial för att kunna göra upptäckterna rättvisa. Just det låg inte inom projektets tids- eller planeringsram. Som jag ser det ligger det på företaget som planerar för vindkraftsutbygganden i området att finansiera en sådan studie. Men det är länsstyrelsen i Västernorrlands län som beslutar hur det ska bli med den saken.

Första gången, och det är nu ett skapligt antal år sedan, nämnde Lasse Englund i Näsåker att det någonstans på Tannflohöjden skulle ha funnits en fäbodvall vilken enligt muntliga uppgifter kallades för "Gammobern". Lasses uppgift kunde sedan i höstas kompletteras genom att Sven Olov Björklund i Kläpp visste var platsen är belägen. Det var en verkligt betydelsefull uppgift som kom från Sven Olov vilken lagt märke till fäbodlämningen när han stakade

ut vägen upp på berget. Det var i början av 1980-talet. Platsen för fäbodvallen är högt belägen, på omkring 450 meter över havet. Utsikten från platsen är och var även i äldre tid garanterat milsvid. Tänk bara på den tid när gammelskogen dominerade i markerna. Resterna av fäbodvallen utgörs av spismursrösen och odlingsrösen. Några stockar är vad som återstår av de timrade byggnaderna (Bild 2). Det tycks även vara som så att delar av fäbodvallens yta rensats från sten. En koncentrerad närstudie och kartering av platsen kan nog påvisa andra lämningar också.

För den som har mer intresse av projektet och resultatet av inventeringarna kan jag tipsa om att onsdagen den 29 april kl 18.30 håller jag en föreläsning på Nämforsens hällristningsmuseum i Näsåker. Det är Ådalslidens hembygdsförening i samarbete med museet som arrangerar och det är fritt inträde. Jag kommer den kvällen att visa ett bildprogram vilket presenterar många av upptäckterna.

Varmt välkomna ska ni vara!

Text och foto: Bernt Ove Viklund

Kort historik över åren 1949–2014

PRO Ådals-Liden – en pigg pensionär

PRO Ångermanlands distriktsordförande Lars Holmström och PRO Ådals-Lidens ordförande Jan-Bertil Johansson vid PRO Ådals-Lidens 65-års jubileum.

Föreningen bildades den 28 mars 1949 och fick då namnet Ådals-Lidens folkpensionärsförening. Grundaren av Pensionärsföreningen i Ådals-Liden var Johan Fritiof Norén.

Föreningen har 1950 25 betalande medlemmar, medlemsantalet har 1965 ökat till 205 medlemmar, en ökning med 66 medlemmar under det året. Under senare år har vi haft ungefär 110 medlemmar.

Församlingshemmet har använts för möten och sammankomster, men dans på programmet uteslöt den lokalen, varför man sökte och fann en lokal i en fastighet på Orrvägen. Även på ålderdomshemmet Lissgården hölls möten och sammankomster under flera år. När ombyggnaden av Näsåkers Bio blev klar och döpt till Markusgården hölls sammankomsterna där. Sedan några år hyr vi av ÅSK, lokalen stod tom under dagtid när vi har de flesta aktiviteter. Föreningen har under de gångna 65 åren haft 17 ordföranden.

Tips- och motionsrundor har varit igång på Prästnipan. Lilla julafton med besök av Näsåkers Lucia med tärnor sjungit julsånger var tidigare uppskattade arrangemang.

På initiativ av Ivan Åhlin kom de så kallade trivselträffarna, som gick av stapeln i början av varje månad med lättare underhållning. Ett par timmar med sång och musik, dikt-läsning, gissningstävlan ifråga om musik, glada historier, deklamation och mycket annat. En stående programpunkt var Paul Lundins kvart där han läste och berättade om gamla saker och händelser ur bygdens historia. En publik på så där 70 till 80 personer brukade komma.

"Karl-Hugo avled 2005 i en ålder av 88 år. Han var alltså medlem i 56 år, vilket torde vara ett svårslaget rekord"

Aktiviteter som består är Fettisdagen på Hamptjärnsberget där vi grillar korv och dricker kaffe. Surströmming hölls tidigare på

Markusgården, men sedan några år i ÅSK:s kansli. Förut var det dans efteråt men inte nu längre. Klädning av midsommarstången vid Lissgården är något som pågått under en följd av år.

1990 introducerade Ivan Åhlin boule i Näsåker och succén var given. Till att börja med höll man till med spelandet på Prästnipan, men under de senaste åren har man samlats vid ishockeyrinken och sedan 12 september spelar vi på vår nyanlagda bana på Trastvägen 4. Varje sensommar är det kommuntävling och sedan DM, där segraren får representera Ångermanland i riksfinalen i Gysinge. 1999 lyckades Ådals-Liden kvala in till riksfinalen. I laget ingick Bertil Prytz, Ivan Åhlin och Maj-Britt Henriksson med Ingrid Prytz som reserv.

Den senaste aktiviteten som vi infört är bowling, vi tränar varje tisdag i Junsele Bowlinghall och under hösten och vintern deltar vi både i PRO-spel mot Backe, Ramsele och Junsele och i korpen deltar vi med två tremannalag.

När man läser gamla handlingar dyker några namn upp frekvent, förutom Ivan Åhlin är det Alvar Näslund, Bertil och Ingrid Prytz som hållit i diverse aktiviteter.

Karl-Hugo Forsberg blev medlem den 16 juli 1949, som vid tillfället var förtidspensionerad. 1992 utsågs han till hedersmedlem med diplom, Karl-Hugo avled 2005 i en ålder av 88 år. Han var alltså medlem i 56 år, vilket torde vara ett svårslaget rekord.

Medlemsavgiften var 1950 två kronor, 1976 femton kronor, 1987 sextio kronor (PRO riks hade beslutat att medlemstidningen blev obligatorisk). Idag är avgiften 225 kronor.

*Jan-Bertil Johansson
Ordförande*

Hildas berättelse

Hilda Mähler är född 1921. Hon har varit med om mycket i sitt liv, hon har sett Näsåker förändras genom åren. Under några timmar får jag ta del av hennes berättelse.

När jag kliver in i Hildas hus på Lärkvägen står TV:n på och Charlotte Kalla har precis vunnit VM-guld. Vi sätter oss i Hildas vardagsrum och pratar. Överallt finns det fotografier på barn, barnbarn och

barnbarnsbarn. Och fotografier från förr. Nutiden, framtiden och dåtiden närvarande på en och samma gång. Hilda berättar om sitt eget liv och om Näsåker.

Hilda föddes i Åsmon, på Olssons gård, pappa hette Petter Olsson, mamma hette Gerda Olsson (född Lidfors). Familjen var stor, 14 syskon var det sammanlagt, 11 av dem överlevde barndomen. Hilda och alla hennes syskon föddes hemma,

Hilda med sina syskon och föräldrar. Övre raden från vänster: Sally (-06), Inga (-15), Hilding (-07), Bror (-09) och Anna (-12). Nedre raden från vänster: Viola (-18), Ruth (-19), Hilda (-21), Gerda (1883), Petter (1876), Birger (-24), Ivar (-22) och Nils-Petter (-13).

med hjälp av grannen som var barnmorska. Familjen bodde i stora huset. I huset fanns också en affär och under en period uppläts några av rummen till klassrum för skolan.

Hilda beskriver sin pappa Petter som en drivande person. Hon säger om honom: "Pappa hade så mycket i huvudet sitt."

Petter hade första bilen i byn. Den köpte han 1911. Bilen levererades i bitar, i ett paket, och han var tvungen att själv försöka montera ihop den. Det gick inte så bra, han lyckades aldrig få ihop den, så han skickade tillbaka den igen. Men det dröjde inte länge innan han köpte en ny bil- som fungerade.

Petter var också en av dem som såg till att det kom el till byn, 1917 tror Hilda att det var. Han var även med och byggde kvarnen och sågen i Forsås och mycket annat.

"Passa på att fråga nu. Fråga, fråga, fråga. Snart finns det inga kvar som kan berätta om de gamla tiderna"

Hilda själv gick småskola i Åsmon, folkskola i Norrmoflo och husmodersskola i Mariannelund i Småland. Därefter skötte hon hushållet hemma på gården i Åsmon under något år. Men sedan ville hon ut och arbeta någon annanstans. Det var under krigsåren och hon satte in en annons i Dagens Nyheter om att hon sökte tjänst. Hon fick 14 svar på sin annons, bland annat från flera barnhem. Hilda valde att ta plats hos en familj i Dalarna. Det var inte så lätt att jobba i den familjen alla gånger. Hilda berättar till exempel om hur frun i familjen tog alla Hildas kaffekort (det var ju ransonering på kaffet på grund av kriget), så under hela tiden Hilda arbetade där fick hon inte dricka en enda kopp kaffe.

Hilda flyttade tillbaka till Näsåker, syster Ruth ville ha hjälp på sin fri-sörsalong. 1942 gifte sig Hilda med

Gustav Mähler, bröllopsmiddagen hade de på Gästis. Samma år föddes deras första son, Bengt-Ivar. Senare fick de två barn till, Ingegärd och Lars-Göran. Hildas bror Hilding drev kvarnen nere i Forsås och Hilda och Gustav flyttade som nygifta in i lilla huset bredvid kvarnen. Så småningom byggde de huset på Lärkvägen. På äldre dar arbetade Hilda i firman som Gustav och hans bror Gösta hade byggt upp.

Att sitta och prata med Hilda är att få ta del av en svunnen tid. En tid då det fanns gott om affärer och skolor i byarna. En tid då det byggdes massor av nytt. En tid då utvecklingen gick snabbt framåt. Men det är också att få höra historien om verksamheter som i ett senare skede lades ner. 1995 revs Gästis till exempel, och Hilda berättar om hur hon då tog sin kamera och var ute på byn för att dokumentera rivningen.

Jag frågar Hilda vad hon tror om framtiden i Näsåker. Hennes svar andas optimism och tro på det som kommer. Hon säger: "Nog blir det någonting alltid. Det är bara och hitta på det rätta. Uppfinna något som sätter sprätt på tillvaron. Inte har vi det så dåligt inte."

Och så säger hon: "Passa på att fråga nu. Fråga, fråga, fråga. Snart finns det inga kvar som kan berätta om de gamla tiderna."

Hilda följer mig till dörren. Jag går hemåt. Glad över att ha fått chansen att sitta och prata med Hilda under några timmar. För hon har så rätt. Det gäller att fråga nu. Det gäller att ta sig tid att lyssna på berättelserna från förr. Vi kan lära oss mycket av historien. Samtidigt ska vi glädjas åt nutiden. För det är ju precis som Hilda säger: "Inte har vi det så dåligt nu heller, nog blir det någonting alltid."

Text och foto: Emma Nyman

Uppskatta dina nära och kära med en fin påskpresent!

Ett 30-tal berättelser ur Paul Lundins bok **Sanningar och sägner i Ådalsliden** som redigerats av Bertil Nordin.

Här kan nutidens och framtidens läsare fascineras, förvånas och förfäras över skilda människors öden, strapatser, liv och död i berättelser från Ådalsliden under bortåt 300 år.

Finns hos **Ritzéns Livs, Fäbodammen och Stureplan, Näsåker**

Paul Lundins Minnesfond
Ådalslidens Hembygdsförening

Vill du beställa boken ring Majken Ritzén
0622-102 77. Frakt 49,- tillkommer.

DEMONSTRATION MOT VINDKRAFTS- EXPLOATERINGEN

Samling utanför Systembolaget i Sollefteå
21 mars kl. 12.00

Efter demonstrationen möte i Blå salen,
Appelbergs kl. 13.00
"Påverkar vindkraften vår livsmiljö?"

Varmt välkommen!

Lilla Butiken

Urhuset i Näsåker

**Eget mjukt tunnbröd
bakat i Hembygdsgårdens bagarstuga!**

Vi erbjuder även bl a Meåfors getmese, Emmas skorpor
från Junsele, Spikarö godis, ekologiska tvålar,
lokalproducerade hantverk
och mycket, mycket mera.

Öppet varje fredag 13–17 under våren

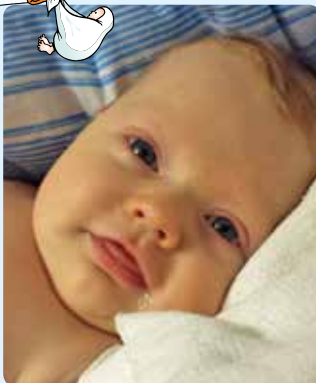
Välkommen önskar Marit, telefon 073-815 00 89

Välkommen till världen!

Vi på Byabladet vill gärna presentera våra yngsta tillskott i byn. Därför vill vi be er som fått barn nyligen och ni som kommer att få barn framöver att dela med er. Skicka en bild, skriv en kort text (födelse-datum, namn, föräldrarnas och ev. syskons namn samt ev. bostadsort) och maila mig: birgit.lidstrom@yahoo.se

Inför sommarnumret är sista dagen söndag den 17 maj.

tack för din medverkan!

Isabell Madeleine Hemmerling föddes den 12 november 2014. Föräldrarna är Anne Hemmerling och Niclas Stenbom.

Alice föddes den 24 februari. Simon och Joels lillasyster. Föräldrarna är Ulrika Ahlström och Anders Franzén.

Centrumhusets Ekonomiska Förening

Kallar till årsmöte söndagen den 26 april kl 15.00 på Ingelas Café. Elisabet Humlesjö med flera berättar om hur fastigheten räddades från rivning.

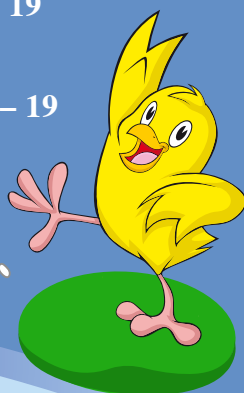
Välkommen!

Näsåkers Badhus

Långfredag är badet stängt
istället öppet torsdag 2/4, kl 16 – 19

Första maj är badet stängt
istället öppet torsdag 30/4, kl 16 – 19

*Vi önskar alla gäster
en riktigt Glad Påsk!*

Öppettider	
Tisdag	16 – 21
Onsdag	13 – 16
Torsdag	06 – 08:30
Fredag	16 – 21

Gilla oss på
facebook

Telefon: 0622-68 30 20, 073-275 18 43
bad.nasaker@solleftea.se

Roger Nilssons MÅLERI AB

Jag utför allt inom måleri, både in- och utvändigt samt tapetsering. Företag och privatpersoner är välkomna med sin förfrågan. För mer information, kontakta mig.

Uttnyttja
ROT-avdraget!

OMSJÖ 070-320 78 98

**Hos oss får
du kompetens,
valfrihet
och omtanke**

Välkommen!

NipOptik.

Telefon: 0620 - 175 75
Centrumplan 7 • Sollefteå
Ramsele: 073 821 75 75
www.nipoptik.se

Dagens lunch – alla vardagar mellan kl. 11–14

Aktuell veckomeny
hittar du på vår hemsida

- Hemlagad husmanskost
- Salladsbuffé
- Måltidsdryck/läsk/lättöl
- Bröd och smör
- Kaffe med dessert

(73 kr /lunch
vid köp av mat-
kuponger, 10 st)

80:-

Beställ era smörgåstårter hos oss, även vegetariska – mycket prisvärda!

Beställ minst tre arbetsdagar före

Bra lokaler för olika typer av sammankomster
– i glädje och sorg – möten – privata fester
0622-101 00, 070 656 49 06
www.fabodammen.com

Paul Lundins Minnesfond

Stöd din hembygd
med vackra
minnesblad vid
begravning eller
gåvobrev vid
bemärkelsedagar

Kontakta Ingelas Café
0622-105 10

Bankgiro

5508-1350

Tenglunds Taxi & Maskin

Entreprenadmaskiner
Mark- och vägarbeten
Snöröjning mm

Erik Tenglund • 0622-105 45 • 070 577 16 66

Görans Schakt AB

Utför:

- Schakt- och Planeringsarbeten
- Lastning - Grävning
- Gallring -
- Skogsavverkning
- Transporter -
- Leveranser av sand
och grus

Tel. 0622-101 77

Telefon/fax: 101 78
Verkstad, Åsmon: 301 13
Mobil: 0731 82 19 45, 070 685 57 59
Näsåker

Jag är inte ledsen att
vintern är slut.

Jag älskar inte ledan,
rusk och mörker.

Åter gläds jag av sol
och fågelsång
och vindens friska sus
allt som växer och
grönskas.

Allt det gröna, det
sköna.

Man får luft under
vingarna

nu är det underbart
att leva.

Hannele

Byabladet

**Gör som Roger,
annonsera i Byabladet!**

*"Jag har fått många nya kunder
i närområdet tack vare att jag
annonserar i Byabladet"*

Roger Nilssons Måleri AB

Lia Bil- & Däckservice AB

Nu är vi återförsäljare för Q8 oljor!

PRISEXEMPEL:

Q8 Sprint 800:-
Skoterolja, 20 liter

Aspen bensin 159:-
5 liter

Aspen bensin 759:-
25 liter

...Billampor, SAIT kap-
och slipskivor, lamell-
rondeller, med mera

Alltid lågpris på däck!

Personal finns säkrast i verkstaden
måndag–fredag 08:30–12:00

För prisuppgifter eller tidsbokning på
däck/omläggning ring 070 640 54 02

Hamptjärnsvägen 18, Näsåker • Mobil 070 640 54 02

Vi vill önska alla barn,
ungdomar, föräldrar
samt skolpersonal en...

...riktigt glad
och rolig påsk!

Glad Påsk!

HARRELINDS
FASTIGHETSBYRÅ AB

Tel. 070-620 25 55

Salongen för hår & själ

Tillsvidare har jag begränsade öppettider på grund av sjukskrivning

Jag försöker lyssna på min kropp och jobbar bara några timmar varje dag. Och eftersom det har varit fullbokat efter min semester i januari så ger det tyvärr långa väntetider. Men jag tror att vi kommer att lösa det tillsammans.

Min förhoppning är att jag ska vara tillbaka på heltid i juni.

Varmt välkommen till mig och Glad Påsk, Marie

www.salongenshemsida.se

Storgatan 12, Näsåker • 0622 - 102 02

Friskvård Urhuset

Massage, healing, ortobionomi, inspirationssamtal presentkort, tavlor, linnement, Svenskdroppar

Tidsbeställning
Nina Pudja
070-21 24 225
Välkomna!

Specialerbjudande keramik kurs!

Sista helgen i mars, april och maj
500:-/person, förbokas!

Beställ er unika gåva till föreningen, dop, bröllop och studenten i glas och keramik

Besök vårt galleri, permanenta utställning och gårdsbutik

Välkommen! Månd-fred mellan kl 10-17 (helger, ring först)

THE
NORDIC CENTRE

0622-675 800 • www.thenordiccentre.com • Storgatan 33, Näsåker

UPPSTRÖMS
VID ÅNGERMANALVEN

Cafét öppnar i maj igen, på ny dag!

Lördagscafé

i stora jurtan, Forsås, Näsåker

Alla lördagar 12-18, med start 2 maj

www.uppstroms.se
0622-100 75

- **Egentillverkad korb**
- **Försäljning av frimärken**
- **Post och Paket**
- **Schenker privatpaket**
- **DHL**
- **Apoteksombud**

Hemkörning av varor:

Onsdagar: Åsmon - Holafors
Fredagar: Resele - Näsåker

ICA nära

Ritzéns Livs AB

Öppet: Mån-Fred: 9-18 • Lörd: 9-15 • Sön: 12-15
Storgatan 19, Näsåker. Telefon 0622-101 08

J-Ps Krubb & Tugg

Hej på er alla läsare av Byabladet!

Här kommer ett läckert recept på en kalasgod och annorlunda festdessert som är väldigt enkel att göra. Du kan ju givetvis prova dig fram och testa med alla möjliga olika sorters bär och variera efter eget tycke och smak.

Glad och fridfull påsk tillönskar jag er alla!

J-Ps pepparkaksparfait med varma lingon

4 äggulor
3 dl florsocker
2 tsk pepparkakskryddor
1 dl turkisk yoghurt
3 dl vispgrädde,
OBS! 40 % fetthalt
100 g vit choklad

Garnering:
3 dl frysta lingon
1 dl strösocker
ca 15 pepparkakor

Vispa äggulor och florsocker fluffigt. Vispa sedan ner pepparkakskryddor och turkisk yoghurt.

Ställ åt sidan.

Vispa grädden i en annan bunke och blanda med äggsmeten.

Blanda sedan ner den hackade choklad.

Häll upp smeten i en form, minst 2 liter.

Ställ parfaiten i frysen så den får stelna (ca 4–6 timmar).

Ta fram en liten stund innan servering och vält den upp och ner.

Under den tiden så värmer du försiktigt lingonen med strösockret.

Då du tagit bort formen från parfaiten garnerar du med de varma lingonen och strör över de grovt krossade pepparkakorna.

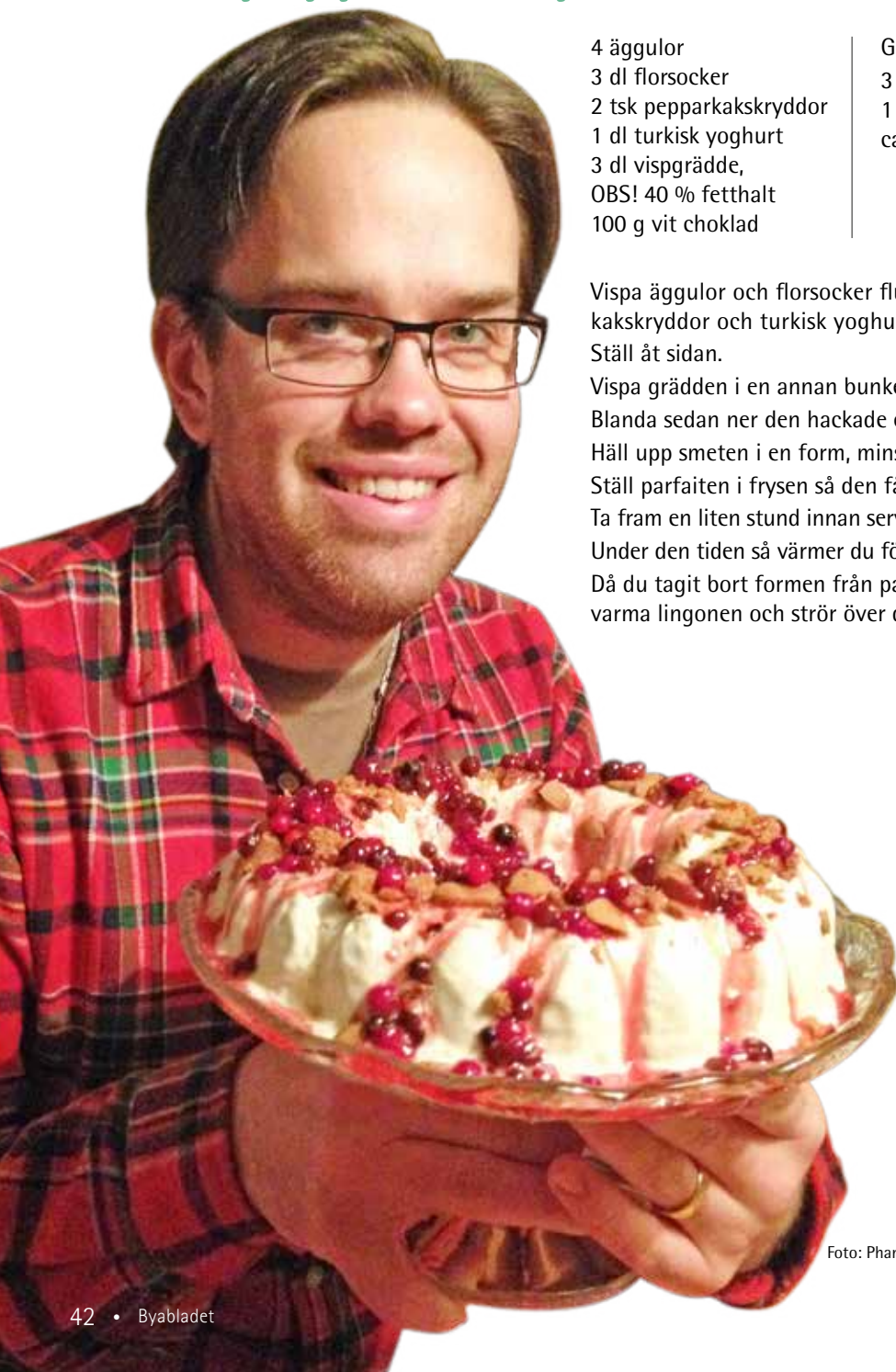

Foto: Phan

NÄSÅKERS SNICKERI AB

**Byggnadssnickerier
i specialutförande
efter ditt önskemål.
Allmogeportar, fönster,
trappor, glaspartier
och inredningar.**

Industrivägen 4, 880 30 Näsåker

Tel: 0622-103 04

www.nasakerssnickeri.se

Svenska kyrkan

Ådals-Lidens pastorat

**Välkommen till påskens
och vårens gudstjänster
i Ådals-Liden, Junsele,
Resele och Eds kyrkor!**

*För predikoturer, se
annonser i TÅ torsdagar.*

Pastorsexp tfn 0622-100 21

**NYHET!
ÄNNU TRYGGARE VÄRMEPUMPAR.**

Nu utökar vi vårt redan tidigare välfyllda trygghetspaket med 10 års garanti på varmvattenberedaren*. Läs mer på thermia.se.

*Gäller Thermias alla villavärmepumpar med enkelmantlad varmvattenberedare, producerade fr.o.m. februari 2013.

ENGSTRÖMS RÖR AB
NÄSÅKER
0622 - 100 57 070 - 370 45 10

STRÖMBOMS

ENTREPRENAD

Utför alla sorters arbeten inom
Mark och anläggning
Lastning • Snöröjning • Buskröjning
Även försäljning av vägtrummor m.m.

072-746 36 78

Myre 155, 880 30 Näsåker
e-post: lennart@stromboms.com

SAMRÅDSMÖTE

**Välkommen att diskutera
vattnet i ditt närområde!**

Vattenmyndigheten har tagit fram dokument som beskriver hur det står till med våra sjöar, hav, vattendrag och grundvatten, vilka åtgärder som behöver genomföras och vad som redan gjorts.

Träffa oss i Sollefteå
Kom och fika med oss på **Hotell Hallstaberget** den **24 mars kl. 18.00**.
Gästföreläsare Mikael Strömberg berättar om Ångermanälvsprojektet.

Anmäl dig för fika
Anmäl dig senast den 20 mars till
stina.welander@lansstyrelsen.se

VATTENMYNDIGHETEN
Bottenhavet

Läs mer om våra samrådsmöten på www.vattenmyndigheterna.se

Klass 2 och 3 i Norrmoflo.

Fortsättn. från sid 24.

Inga Lindström blev en mycket omtyckt lärarinna. Förutom undervisningen fick vi anordna julfester för att samla in pengar till skolresor. Efter tredje klass åkte vi till Gävle och Furuvik. Det var första gången jag åkte tåg, så bara det var ju spännande. Efter femte klass åkte vi till Östersund och vad jag minns bäst från den resan var det att se kajaker på sjön samt Sommarhagen (kompositören Wilhelm Peterson-Bergers hem på Frösön).

Sista resan, då hamnade vi i Stockholm och eftersom Inga kom därifrån var det en prima ciceron vi hade.

Städdag på skolgården i Norrmoflo.

Det jag minns allra mest därifrån var när vi gick efter en gata och helt plötsligt var det någon som ropade mitt namn och när jag stannade var det Ingeborg Hellman som hade fått syn på oss. Hon var från Norrmoflo och var därför intresserad av hur det var i hembyn. Men jag vågade inte stanna så länge eftersom de andra fortsatte att gå.

I sjätte klass hade vi börjat få skolmat, den 21 oktober 1947. Det har jag inskrivet i min poesibok av Ida Tängnander. Skolbespisningen höll till på övervåningen i Åsmons skola.

Vi var första klassen som skulle få gå ett sjunde år och nu blev det Sörmflo.

Klass 5 och 6 i Åsmon med mattanerna Ida Tängnander och Ida Östlund 1947.

I en sal i Näslunds bostadshus. Nu skulle vi från Norrmoflo få åka skolbuss men jag var ensam uppi från byn så bussen vände vid Frisendahls och därför fick jag se till att infinna mig där varje morgon.

Ha det så bra allesammans!

Linda

PS: När jag tittar i min betygsbok, som vi fick redan i första klass, och som följde oss hela skoltiden med betyg både vår- och hösttermin, då ser jag att vi hade en manlig lärare i femte klass. Det var en äldre man som hette Levi Lindqvist som antagligen blev pensionerad och efter det återfick vi Inga Lindstöm. DS.

Lindmans Servicebutik

Stationsgatan 13 - 882 30 Långsele - 0620-20 206

Öppettider:
Månd – fred
09 – 16

Det självklara valet om tillgänglighet, service och kvalitet avgör!

Välkommen till Stureplan, Näsåker lörd. 21/3 kl. 10 – 15

Passa på att möta våren med våra erbjudanden:

KÄRCHER
Inte bara högtryckstvättar

Auktoriserad återförsäljare för

Vi tackar Byalaget för fortsatt förtroende!

Behöver du också trycksaker?
Vi trycker allt från kuvert och lössblad till magasin.
Ring oss!

Alinea
medieteknik

TRYCKERIET I SOLLEFTEÅ Tfn 0620-156 30
Bruksvägen 18, 881 41 Sollefteå www.alinea.se

ÅS BILSERVICE

ÅSMON 108

TEL: 301 43

Bi-draget

önskar alla kunder, nära och kära
en underbart mysig påsk!

Öppet fredag kl 13-17
Storgatan 23, Näsåker

Återanvändning ett klimatsmart alternativ!
Produkter från Biofood

OBS! Vi tar inte kort

Nya Begravningsbyrån
Sollefteå

Roger Söderström

Ombesörjer allt vid dödsfall.
Bouppteckningar, testamenten, etc.
Jour dygnet runt.

Storgatan 74 • Sollefteå
Tel: 0620-510 14

MEAB

MOTORELEKTRISKA I NÄSÅKER AB

Omlindning, service och försäljning av:

- Elmotorer
- Dränkbara pumpar
- Generatorer
- Startmotorer
- Bilelektriska tillbehör

Tfn: 0622-301 45

Lenart: 070-342 57 40, Folke 070-223 83 51

Allt inom VVS
och värmepumpar

JESPER
Ritzén's
VVS AB

Telefon 070 6905 22 78 12

Byakrysset 1 • 2015

SMULT- RON- PLATS	DE LEVER I STOCK- HOLM	DE ÄR FLINKA OCH PIGGA		←		bl@one.se		DE HAR FÖTTER- NA PÅ JORDEN	HAR SIN KANAL REPA- RERATS	↓
↳					DEN ÄR OFTA EN FOT- BOLLS- SKADA					
BRITT- GREVE										
BÖRD- LÄGGAS										
↳										
GÖR DET SOM HÄNDER										
↳										
LEVER TER- MITER I		DEN ÄR EN DRÖM? AURORA		↓	FÖRST I EN RAD OM 29	VILL UPP- FINNARE GÄRNA FÅ	RIKTIG DÄLIG			
TÖRSK- FISK							ABRA- HAMIAN	HAR SINA SIDOR		
MINSKA I I STYRKA						FÖRENA- STUDENT- KÄRER				DEN DANSAS OFTA I KILT
↳					HAN ÄR SNABB					
					GAS- PREFIX					
EN MILNE- FIGUR		LÄTT BITEN SKYDDAR ROVOR							SAMMA SOM JET	
									EN RYMD- FIGUR	RINNER TILL SEINE
KÖR TÅG I NORGE					ENN KOKK		DET LY- SER UPP CITY			
BRITT- PARTI					GÄRNA LÅTA FÅ		NÅGON			
↳						BEGYN- NELSE- BOKSTAV				
										ETT PAMPIGT RUM
SKILSMÄSSOSTAD						SÄNDER NYHETER			ÄR EN DEL TYSKA VINER	LITEN SKIVA
SAMMA SOM NÖTTA	LEVER INTE I EN STAD					KORT BIT				ÖRIKE
↳				↓	HÄRD YTA		SKREV DEN TREDJE MÄNNE			
					SNILLEN					
BLEV DE SOM KOM IN PÅ SKOLAN							HÅKANSSON SOM SJÖNG I BANDET THE JANGLERS		SACK, SÅNG- ERSKAN	BRUKA HU- VUDET
					DEM TILL- HÖR VI MENA				↳	
↳										
KUT								EN GREKISK PARTY-Ö	LÄKE- GUDINNA	
FÄGEL- SPINDEL									USA- ONKEL	
FIXA SMÖR- GÅSEN		↓	DRAR FÖRST I SCHÄCK BIBELDEL				HÖJD TON			KORT FÖR CESIUM
ÄR DE SOM INTE ÄR SAMS						KANSKE I SNAPS- GLASET	↓	BRUKA- DE MAN OXAR		ÄR MED I MÅNGA VITSAR
↳										
BJL		KAN GÖRA NYTTA VID KRIS								

Skicka lösningen senast den 3/5 till Birgit Lidström, Kornellgatan 2, 256 68 Helsingborg. Första rätta lösningen vinner en Trisslott. Märk kuvertet "Byakrysset". Glöm inte namn och adress. Lycka till!

Namn: _____ Adress: _____

juni • sommar

Nästa nummer kommer ut 4 juni
Skicka artiklar och annonser senast 17 maj

Prenumeration

Alla hushåll i Näsåker får Byabladet. Övriga i Sverige kan prenumerera. För endast 150 kr/år får du fyra fullmatade nummer direkt hem i din brevlåda oavsett var du bor i Sverige.

Byabladet kommer ut med ett påsk-, sommar-, höst- och julnummer.

Sätt in pengarna på BG 5015-6207 så skickar vi tidningen!

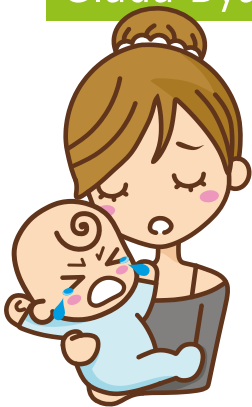
Glöm inte att skriva namn och adress på den som Byabladet ska skickas till.

Har du nåt att berätta

– skriv till Byabladet!

adress hittar du på sidan 2.

Glada Byarutan

I en tågkupé sitter en sur, tandlös gammal man och en ung mor med ett litet barn som gråter och kinkar. Till slut kan mannen inte hålla tyst längre:

– Ni borde stannat hemma med den där bråkiga ungen. Tänk om han har något som smittar.
– Då kunde du vara glad! Han håller på att få tänder!

Gamle Enok hade svårt att sova där han låg på ålderdomshemmet. Han klagade hos personalen.

- Jag kan inte sova. Snälla, ge mig en sömntablett.
- Nej, du får vänta tills nattsköterskan kommer.
- När kommer hon då?
- Klockan tio.
- Men hur ska jag hålla mig vaken så länge?

Doktorn var på hembesök hos Anderssons, han undersökte mannen som var sängliggande, efter en stund nickade han diskret till frun och de går ut ur rummet.

– Fru Andersson, jag ska vara ärlig, jag tycker inte om hur er man ser ut, säger doktorn
– Nej, det gör inte jag heller men han har mycket pengar och är snäll med barnen.

Har du någon rolig historia som du vill bidra med?
Maila mig, birgit.lidstrom@yahoo.se

Lösning på Byakrysset 4 • 2014

	B	R	I	N	D	I	S	I					
	L	A	N		E	R	A	N					
	I	C	K	E		A	V	A					
	C	K		R	A	N		T					
	K		B	A	S	I	S	T					
I	U	R	I	S	T	A	E	L		K	E	L	
S	T	A	V	K	Y	R	K	A		K	R	A	M
K		S	Å	R	A		O	N	A	N		N	O
I		A	R	A		A	N	D	R	A		T	T
D	Y		A	P	P		O			L	O		S
Å		A	N	A		S	M	Å	K	L	A	R	T
K	E	M	I		L		I	L	A		R	O	R
N	A	M	N	L	Ö	S		A	K	U	T		Ä
I	M	A	G	I	N	Ä	R		B	R	A		V
N				A	S	K		M	U		D	E	I
G	R	U	N	N	A	R		A	R	G		A	G
		E	N	A		M	A	L	I	K		A	G
Ä	N	D	R	A		D	A	L		Ö	G	L	A
R		R	E	T	A		N	A	R	R		E	N
A	G	A		T	R	Ä	D		O	A	S		D

Vinnare är Åsa Nordström, Norrmoflo som vinner en Trisslott. Grattis!

6 insända lösningar.

Vi på Stureplan och Stures Rör önskar våra nya och gamla kunder en Glad Påsk!

Handla där du bor
- billigare än du tror!

- Rör/VVS, bygg, el, måleri
- Biltillbehör, kem och olja även 20-25 liters dunkar
- Kioskvaror, glass, korv och fika
- Tvätthall
- Stort utbud av fisketillbehör
Vi säljer fiskekort!
- Presenter och presentkort
- Gasol från Primagaz
- Batteribyten klockor
- Miniapotek
- Frysta matlådor (flera rätter)

Lindmans Servicebutik

Visar vårens nyheter och erbjudanden!

Välkommen lördag den 21 mars kl. 10-15

21-22 mars

**Sänkt bensinpris
- hela helgen!**

IVT Center!

Hos oss hittar du marknadens enda Svanen-märkta värmepumpar.
EU-certifierad utbildning inom värmepumpsinstallationer.

Sture: 070 649 39 81 • Zacke: 070 691 22 26

Öppettider tills vidare: Vardagar 7-21 • lördagar 10-21 • söndagar 12-21

Tel. / fax. 0622-101 70 • www.sturesror.com

 IVT
CENTER

Storgatan 47, Näsåker